

TEMA / DIGITAL POLITIK

Joe Biden rækker
hånden ud

/ side 6

Danmark
vinder VM

/ side 12

Digitalisering i
Ballerup i særligt udvalg

/ side 26

DIN ITSM-LØSNING BEHØVER IKKE VÆRE OMKOSTNINGSTUNG

Reducer jeres licensomkostninger med op til 50% med Ivanti Neurons for ITSM

Sammenlignet med andre førende løsninger på markedet.

Man skulle tro, at fordi en ITSM-leverandør er i toppen af markedet, er det lig med høje priser og en kompleks licensmodel.

Faktum er, at der er meget stor forskel på pris og "value-for-money" imellem de førende ITSM-løsninger.

Derfor tilbyder vi en gennemskuelig og fleksibel licensmodel på Ivanti Neurons for ITSM, en førende IT- & Enterprise Service Management løsning, som er anerkendt af Gartner & Forrester.

Læs mere på:

Cleverchoice.com

Hos Clever Choice har vi fokus på den gode relation og balance mellem værdiskabelse og pris. Vi tror på, at en åben dialog er vejen frem til et succesfuldt samarbejde.

Clever Choice

Cleverchoice.com
+45 2210 2040

Vejen dertil ender ikke længere blindt

Kan I forestille jer at køre ned ad en ensrettet vej, der ender blindt? Det er bestemt ikke sjovt. Men for mere end to år siden, efter at EU-domstolen afsagde Schrems II dommen, mente jeg, at dommen samt EDPB's (det europæiske databeskyttelsesråd red.) anbefalinger gjorde, at vejen endte blindt, når det kom til kommunernes anvendelse af amerikansk ejede cloudløsninger.

Men sådan er det måske ikke længere. For få uger siden skrev USA's præsident Joe Biden et "præsidentielt dekret", som er en udstrakt hånd til Schrems II afgørelsen. I parentes bemærket gjorde Schrems II afgørelsen USA til et "usikkert tredjeland" med hensyn til persondataoverførsler. Det har Joe Biden selvfølgelig ingen interesser i at have siddende på sig – derfor har Ursula von der Leyen, EU-Kommissionens formand og Joe Biden haft forhandlinger. Og nu er der så kommet et udspil fra USA. Og vejen dertil – med hensyn til kommunernes anvendelse af amerikanske cloudløsninger – ender måske ikke længere blindt.

Det er vigtigt at sige, at dekretet ikke er et nyt overførselsgrundlag. Men nu skal EU-Kommissionen tage stilling til, om den mener, at USA er kommet EU-domstolens afgørelse så meget i møde, at EU-Kommissionen kan skrive et nyt overførselsgrundlag, som erstatning for "privacy shield" som EU-domstolen dømte ude. Spændende. Meget spændende. Også om der kommer en Schrems III...

Digitalisering og beskyttelse af data er blevet storpolitik. Det viser sagen om Helsingør Kommunes og Aarhus Kommunes brug af Chromebooks pc'er i folkeskolerne også. Selvom det ikke lige er en udløber af Schrems II – så er det amerikanske Google Workspace og Googles operativsystem Chrome OS og Google Chrome browseren, der har gjort at Datatilsynet har rejst "alvorlig kritik" – og ligeledes over for de øvrige 47 kommuner, der også bruger Chromebooks.

Cybertrusselsniveauet samt antallet af cyberangreb eller angrebsforsøg mod landets kommuner er stærkt stigende. Det er ressourcerekrævende og det kræver kompetencer, der kan være vanskelige at skaffe. Derfor har kommunerne brug for at samarbejde på området, så vi i fællesskab kan opbygge kompetencer om et kommunalt værn mod cybersikkerhed. Ifølge programleder Beth Tranberg, KL, involverer kommunerne nu KOMBIT i arbejdet for at etablere en cybersikkerhedsløsning for alle 98 kommuner. Dette arbejde begynder i januar 2023. Kommunerne er godt i gang med forberedelserne på samarbejde på sundhedsområdet (DCIS Sund) men når KOMBIT involveres vil den fælles løsning også omfatte andre samfundskritiske områder end sundhedsområdet.

For tredje gang i træk vinder Danmark VM i digitalisering i United Nations blandt 193 lande. Danmarks infrastruktur og de digitale fundamenter høster ros og anerkendelse – et skulderklap til de digitale løsninger.

Der er også nogle artikler i denne udgave som viser, at digitalisering – som disciplin – bliver stadigt mere politisk. De tre store digitaliseringsstrategier – regeringens, det fællesoffentlige og den kommunale digitaliseringspolitik – er alle sammen tendenser i den retning. Vi står måske på kanten til en ny æra. For et er sikkert digitaliseringen fortsætter. Og vejen dertil er ikke længere blind.

Ønsker I at arbejde med datadrevne services?

Sammen kan vi kombinere, analysere og forædle datasæt, der skaber en vifte af organisatoriske og økonomiske fordele: Værdifulde ledelsesindsigter, intelligente ressourceoptimeringer og et springbræt til nye måder at arbejde på. Lad os sammen sætte standarden for datadrevne offentlige services. Til gavn for jeres medarbejdere og alle de borgere, I hjælper hver eneste dag.

Læs mere på kmd.dk/data

An NEC Company

Indhold

MAGASINET KITA | November 2022

LÆS
OM

Joe Biden rækker hånden ud til EU i Schrems II	6
Det kan vi lære af Chromebooks sagen i Helsingør	10
Danmark vinder VM i offentlig digitalisering for tredje gang i træk	12
"Digitaliseringen er langt fra at være i mål"	16
Besparelser ved digitale løsninger skal tages up front	18
Seks midt-og vestjyske kommuner indgår aftale med Telenor til 57 mio. Kr.	22
Kommunerne ser gerne KOMBIT med om bord i kommunalt værn mod cybersikkerhed	23
"DCIS Sund skal omfatte alle 98 kommuner"	24

TEMA DIGITAL POLITIK

Digitaliseringen er blevet mere politisk	26
Ballerup Kommune har sat digitaliseringen i politisk udvalg	26
Strategisunamien omringer kommunerne	28
"Kommunernes data er velfærdssamfundets nye olie"	30

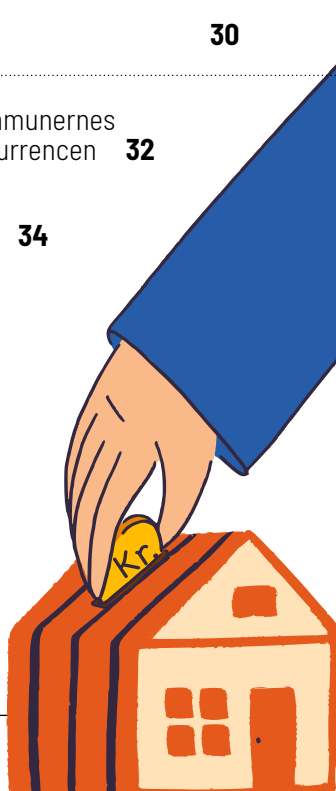
Ny udbudsstrategi beskytter kommunernes investeringer ved at udvide konkurrencen **32**

Ny 02.19 fra SKI åbner op for større fleksibilitet **34**

"Udvikling af it-løsning tog fire måneder" **38**

Besparelser ved digitale løsninger skal tages up front **18**

TEMA /
DIGITAL POLITIK
26-31

Joe Biden rækker hånden ud til EU i Schrems II

USA's præsident Joe Biden har skrevet et "præsidentielt dekret", der på flere planer kommer EU i møde efter at EU-domstolen den 16. juli 2020 afsagde Schrems II dommen, som afviste overførselsgrundlaget "privacy Shield" for dataoverførsler mellem EU og USA. EU-domstolen sagde, at overførselsgrundlaget ikke var sikkert nok og erklærede USA for et "usikkert tredjeland" – datamæssigt set.

EU og USA har nu i mere end to år forhandlet om, hvordan de skulle sikre et nyt "overførselsgrundlag", der eksempelvis kan lovgiggøre, at danske kommuner kan bruge amerikanske leverandørers cloudløsninger uden at være på kant med lovgivningen om "tredjelandsoverførsler". I maj 2022 meldte EU-Kommissionens formand Ursula von der Leyen og USA's præsident Joe Biden, at EU og USA i "princippet" var enige, og nu i midten af oktober er Joe Biden kommet med USA's udspil.

Det forholder sig sådan, at hvis amerikansk lovgivning skaber problemer i forhold til omverdenen, kan USA's præsident udforme et "præsidentielt dekret" som præciserer den amerikanske lovgivning uden, at det først skal vedtages i kongressen. Det er præcis, hvad Joe Biden har gjort.

Formand for Rådet for Digital Sikkerhed Henning Mortensen siger:

"Det er gode nyheder. Det løser ikke alt, men jeg synes, USA viser stor imødekommenhed over for EU-domstolens afgørelse i juli 2020, og spørgsmålet er så, om EU-Kommissionen og det Europæiske Databeskyttelsesråd (EDPB), mener, at USA's udspil er tilstrækkeligt. Det må vi vente at se".

"Det er vigtigt at slå fast, at det er et skridt på vejen til et nyt overførselsgrundlag, men at dekretet fra Joe Biden ikke i sig selv er et nyt overførselsgrundlag. Det skal EU-Kommissionen først skrive nu, og EDPB skal høres. Vi er altså ikke i mål endnu," siger Henning Mortensen.

- fortsættes på side 8 >>>

For få folk, for lidt viden, for mange alarmer - en farlig cocktail

90% mangler kvalificerede IT-folk, gælder det også jer?

Får I tjekket og håndteret alle de alarmer, jeres sikkerheds-løsninger genererer?

Det kræver tid, opmærksomhed og ekspertise at undersøge og håndtere de mange alarmer, som sikkerhedsprodukter udsender. I flere af de offentligt kendte hackersager har alarmer varslet om faren, men de er ikke blevet fanget i myriaden af andre sikkerhedsalarmer.

Kan I genkende en mistænkelig bruger-adfærd?

Hackere øver sig i ikke at udløse sikkerheds-alarmerne. Derfor er det vigtigt at kombinere teknologi med menneskelig indsats fra specialister, der er uddannet inden for sikkerheds-, netværks- og trusselsanalyse, og som derfor kan genkende mistænkelig brugeradfærd.

Få hjælp til at genkende og reagere på cybertrusler

Ved at bruge Conscia Cyber Defense – Security Monitoring sikrer du, at dedikerede sikkerhedsfolk med solid erfaring overvåger og responderer på sikkerhedsalarmer fra jeres forskellige sikkerhedsløsninger på fx endpoints, DNS, e-mail-beskyttelse, firewalls osv.

Læs mere om Conscia Cyber Defense – Security Monitoring og download vores whitepaper om MDR:

www.conscia.dk/conscia-cyber-defense

Hvem er Conscia?

Conscia er markedsledende inden for netværk, cybersikkerhed og cloud. Vi leverer sikre infrastrukturløsninger og 24/7 managed services til kunder med komplekse krav til netværk, datacenter, cloud, IOT og mobilitet.

»»» **I maj 2022 meldte EU-Kommissionens formand Ursula von der Leyen og USA's præsident Joe Biden, at EU og USA i "princippet" var enige, og nu i midten af oktober er Joe Biden kommet med USA's udspil.**

Overførselsgrundlaget privacy shields, som EU-domstolen gjorde ugyldigt, faldt på, at det kunne udnyttes til masseovervågning. Det er "uproportionalt i et demokratisk samfund," sagde EU-domstolen.

To begrænsninger

Det nye amerikanske dekret indeholder to begrænsninger inden for masseovervågning i forhold til Schrems II.

Dommen fra EU-Domstolen fastslog, at USA kunne masseovervåge europæiske borgere, virksomheder og organisationer, da de store amerikanske leverandører som Microsoft, Google, Amazon, Facebook og Apple skulle åbne "døre ind i deres IT-systemer", og udlevere oplysninger, til amerikanske myndigheder og efterretningstjenester, når de bad om det. Videre tappede USA oplysninger direkte fra internetudbydernes kabelforbindelser. Dermed kunne europæere ikke føle sig sikre på, at deres personlige data var beskyttede.

Her har Joe Biden taget et vigtigt skridt i den rigtige retning med sit nye dekret, ifølge Henning Mortensen. Der opstilles "formålsbegrænsninger" for amerikansk masseovervågning, og der introduceres "proportionalitetsbetragtninger". Henset til EU domstolens ret restriktive opfattelse af, hvad man kan bruge masseovervågning til, er spørgsmålet om de begrænsninger fra Joe Bidens side, er nok til at kunne siges at være proportionale i et demokratisk samfund.

Joe Bidens dekret afskaffer ikke masseovervågningen, men foreslår begrænsninger.

Det er det EU-Kommissionen nu skal afgøre, om det er tilstrækkeligt, og EDPB skal høres om, når et nyt overførselsgrundlag engang er formuleret.

For det andet introducerer Joe Bidens dekret "en to-trins-klagemodel", hvor europæiske borgere kan klage til en europæisk myndighed, der så beder en "Civil Liberties Protection Officer" tage stilling til klagen og forelægge sit bud på en afgørelse for en ny domstol,

Henning Mortensen: "Denne Data Protection Review Court er dog ikke helt uafhængig, og klagere får ikke nødvendigvis at vide, om der er behandlet SIGINT (signalefterretning gennem aflytning red.) information om vedkommende. Spørgsmålet er, om den konstruktion er en domstol i europæisk forstand. Men det er en ny opfindelse, der viser, at den amerikanske præsident kommer EU og europæiske borgere og virksomheder i møde," siger Henning Mortensen.

Det amerikanske dekret betyder ikke, at danske virksomheder og myndigheder allerede nu kan overføre personoplysninger til USA uden et overførselsgrundlag og opfyldelse af kravene, som følger af Schrems II-afgørelsen. Næste skridt er, at EU-Kommissionen efter en særlig procedure, der også indbefatter høring af Det Europæiske Databeskyttelsesråd, skal afgøre, om der kan laves en tilstrækkelighedsvurdering.

Henning Mortensen vurderer, at Joe Bidens dekret kan være vejen til et nyt overførselsgrundlag fra EU Kommissionen, men han kan ikke vurdere, om et nyt overførselsgrundlag bliver langtidsholdbart.

«««

Få nem og hurtig adgang til analyser og benchmarking med FLIS DAP

FLIS DAP er kommunernes direkte indgang til FLIS-data. Det kræver ingen særlige tekniske kompetencer eller it-værktøjer at arbejde med FLIS DAP - blot adgang til Excel, Power BI, Targit eller lignende.

Læs mere på <https://www.eflis.dk/>

KOMBIT

Kommunernes it-fællesskab

Det kan vi lære af Chromebooks sagen i Helsingør

Hen over sommeren gav Datatilsynet "alvorlig kritik" af Helsingør Kommunes anvendelse af Google Chromebooks pc'er og tilhørende softwareprogrammer med Google Workspace som værktøjer til undervisning i folkeskolen. Datatilsynet nedlagde forbud og siden påbud over for kommunens anvendelse og Aarhus Kommune fik ligeledes et påbud. Det førte ret hurtigt til en sand medie-storm – for alle kender Google fra dagligdagen – og der er i alt 49 kommuner – præcis halvdelen af alle landets kommuner, der bruger Chromebooks.

Efter at Datatilsynet nedlagde forbud mod Helsingør Kommune, ophævede Datatilsynet sit eget forbud den 8. september for at give Helsingør Kommune arbejdsro til at opfylde Datatilsynets krav. Men hvad kan kommunerne lære af denne sag? IT-sikkerhedsspecialist og jurist Allan Frank, Datatilsynet: "Som dataansvarlig inden for folkeskolen, skal man vide, hvad de systemer, kommunen vælger at købe, gør med de oplysninger, som bliver behandlet. Det er det væsentlige problem i Helsingør sagen. Både Helsingør Kommune og en række andre kommuner har ikke været grundige nok, da de købte denne software og heller ikke, når den er blevet ændret over årene. De har ikke sat sig ind i, hvad

børnenes oplysninger blev brugt til af Google".

"Dels er vilkårene fra Google meget svære at gennemskue, dels udgør de programmer en samlet helhed af data. Data kan sive ud alle mulige andre steder end lige præcis i det program man har købt. Data kan også sive ud fra Googles browser Chrome, eller fra Chromebooks operativsystem Chrome OS. Det skal kommunen som dataansvarlig sikre sig ikke sker. Det er vores børns oplysninger, og de må ikke blive brugt til andre formål end det folkeskoleloven siger. Så det var jo den oprindelige overvejelse, der ikke har været grundig nok".

Ændrede vilkår

Et er, at kommunen – før den køber - skal afdække, at computer, programmer og browser ikke får fat i børnenes personlige data. Et andet er, at vilkårene kan ændre sig.

"Den anden ting man kan lære fra Helsingør er, at man skal være ekstra opmærksom hvis man har taget Googles education software i brug i 2017 – altså før 2018, hvor GDPR-forordningen trådte i kraft. Her skal kommunen holde øje med, om vilkårene ændrer sig. Det er ikke nok, at man tjekker det, når man køber det. Hvis man har brugt Chromebooks i fem år, skal man løbende holde øje med betingelserne - både om softwaren har ændret sig meget eller måden den fungerer på har ændret sig eller om kontrakten har ændret sig".

"Giver ændringer anledning til, at det jeg har købt for fem år siden, ikke er gyldigt længere? Problemet kan nogle gange være, hvis man bliver bundet for meget til en bestemt type software eller til et bestemt system, som det er svært at komme ud af igen. Så det er også en lære. Man skal have en exit strategi, hvis det pludselig viser sig, at det produkt man har ændrer vilkår, som man ikke kan leve med, da det ikke længere lever op til de regler, kommunen er underlagt via lovgivningen".

FAKTA

Datatilsynets afgørelse i den konkrete sag om brugen af Google Chromebooks i Helsingør Kommune slår fast, at folkeskoleloven giver kommunerne ret til at vælge det it-udstyr og de programmer, der skal bruges i undervisningen.

Men kommunen har som dataansvarlig pligt til at sikre, at it-udstyr og programmer bliver brugt på en sådan måde, at databeskyttelsesreglerne for eleverne overholdes. Særligt, at de udførte behandlinger af personlige data, ikke går ud over det formål, folkeskoleloven foreskriver.

Som dataansvarlig inden for folkeskolen, skal man vide, hvad de systemer, kommunen vælger at købe, gør med de oplysninger, som bliver behandlet.

Allan Frank, Datatilsynet

Sagen i Helsingør Kommune drejer sig som nævnt om Google workspace for education, og tilhørende styresystem for Chromebook, Chrome OS, og så gælder det for browseren, Google Chrome. Men det kunne lige så godt være produkter fra andre leverandører.

Allan Frank understreger, at der er en tendens til at lægge sig fast på kritikken af Googles produkter, og at det er meget naturligt, da det var dem, der er brugt i sagen fra Helsingør Kommune. Men de hensyn gælder også for de kommuner, der bruger andre typer af produkter. De bør foretage de samme vurderinger, da de kan have de samme problemstillinger.

”Det kan sagtens være. Men det har vi ikke vurderet konkret – endnu. Dét, der er vigtigt at holde fast i, er, at det er vores skolebørns oplysninger. De skal ikke bruges til andre formål end det folkeskoleloven tilsiger. Det er fint nok, at vi giver vores børn en digital opdragelse og sørge for, at de får stillet de rigtige værktøjer

til rådighed. Det står i folkeskoleloven. Men udover det, så skal man altså ikke give oplysningerne videre til, hverken Google eller Microsoft, sådan at de kan lave deres produkter bedre og tjene flere penge et andet sted i verden, og man skal slet ikke give data til markedsføring. Det tror jeg, at alle er enige om”.

”Vi skal have et løft inden for de databeskyttelsesretlige dyder. At offentlige myndigheder kun gør det, man har hjemmel til. Her har vi altså ikke lov til, at vi kan give børnenes oplysninger til nogen andre, og det synes jeg var noget man burde have overvejet på et langt tidligere tidspunkt. Man burde have kigget ned i og set om børnenes oplysninger går til noget andet end det, som folkeskoleloven tilsiger, og så burde man kigge ned i det systemlandskab, man har og de kontrakter man har. Og her står, at Google kan bruge de oplysninger til forskellige ting. Er det okay? Nej, det er ikke okay,” siger Allan Frank.

Danmark vinder VM i offentlig digitalisering for tredje gang i træk

“En glædelig overraskelse”, siger branchedirektør Rikke Hougaard Zeberg, DI Digital, til nyheden om, at Danmark igen igen har taget førstepladsen inden for offentlig digitalisering i United Nations undersøgelsen blandt 193 lande. Glædelig fordi Rikke Hougaard Zeberg havde forventet, at Danmark var blevet overhalet.

I FN's måling af e-Government, som udkommer hvert andet år, blandt 193 medlemslande, har Danmark igen taget førstepladsen. Og ugen inden, FN udkom med målingen, placerede det schweiziske IMD Danmark på en førsteplads inden for “digital konkurrenceevne” blandt 34 lande.

“Vi høster frugterne af 20 års massive investeringer i digitalisering. Men når jeg måske forventede, at vi ikke kunne holde førstepladsen i FN's undersøgelse denne gang, skyldes det jo forsinkelsen af den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi og at den nationale digitaliseringsstrategi for Danmark, som regeringen har lovet, ikke blev forhandlet på plads inden udskrivelsen af Folketingsvalget,” siger Rikke Hougaard Zeberg.

Men FN har lagt vægt på, hvordan landene “digitalt set” har klaret sig gennem pandemien. Der er overordnet blevet målt på tre parametre.

For det første befolkningens digitale parathed. For det andet antallet af digitale services. For det tredje den digitale infrastruktur.

Der er målt på den menneskelige kapital - altså hvor parat er befolkningen til at være digitale. Og hvor meget tilbyder landene inden for online services, og hvad er det for en infrastruktur, der understøtter digital forvaltning.

Rikke Hougaard Zeberg: “På alle tre parametre, ligger Danmark højt og på langt de fleste af de enkelte kategorier ligger Danmark øverst, tæt forfulgt af lande som Finland og Holland. Det er et kæmpe klap på skuldrene til de digitale løsninger”.

“En løsning, som NemID er blevet til MitID. Jeg er helt med på, at implementeringen af det nye MitID har fået kritik. Men det ændrer ikke ved, at vi har én digital signatur, som kan bruges både i det offentlige og det private. Det roser FN. Vi har en indgang til lokale services via borger.dk. En indgang for virksomhederne via virk.dk, og så en digital postkasse, der nu er blevet til to. Men det forhold, at vi

bygger de digitale fundamenter op i et fællesskab og at kommunerne, staten og den private sektor ikke laver deres egne fundamenter og services. Vi har som samfund enorme fordele ud af dette, og mange af de andre lande, bokser lige præcis med at løse dette. Det har vi været gode til i Danmark – derfor ligger vi nummer et i verden,” siger Rikke Hougaard Zeberg.

Vækst gennem pandemien

Da pandemien brød ud og Danmark blev lukket ned i foråret 2020, fortsatte det danske samfund ufortrødent med at vokse.

Da pandemien brød ud, var Pandemien var et digitalt wake-up-call for mange lande. Mange lande som f.eks. Tyskland opdagede at de ikke havde et digitaliseret samfund og de digitale værktøjer til at håndtere pandemien. En af FN's konklusioner i dette års måling viser, at de lande, der har været bedst til at digitalisere, er bedre rustet til at klare sig igennem de kriser, som der kommer. Og andre undersøgelser viser, at Danmark har klaret sig godt igennem coronapandemien.

“Vi havde den grundlæggende digitalisering på plads. Det var den, der gjorde, at myndighederne hurtigt og ubesværet kunne kommunikere med alle borgerne”.

“Vi fik oprettet testcentre, vi fik vaccineret alle danskere og myndighederne kunne lave smitteopsporing. Det kunne vi på grund af den digitale kommunikation. Medarbejderne kunne arbejde hjemme fra, da alle har adgang til internettet, og børnene kunne gå i skole fra hjemmet. Det er hele det digitale fundament, som vi står på, og som der er styr på i Danmark. Der var mange andre lande, som oplevede under pandemien, at det var noget de manglede. De har efter pandemien sat gang i den digitale transformation. Det sker i rigtig mange andre lande, fordi det er gået op for dem, hvorfor det er så vigtigt at være digitale”.

- fortsættes på side 14 ►►

” Det forhold, at vi bygger de digitale fundamenter op i et fællesskab. At kommunerne ikke laver deres egne fundamenter og services, eller at staten gør eller at den private sektor gør. Vi har som samfund enorme fordele ud af dette, og mange af de andre lande, bokser lige præcis med at løse dette. Det har vi været gode til i Danmark – derfor ligger vi nummer et i verden

Branchedirektør Rikke Hougaard Zeberg, DI Digital.

“Pandemien har også betydet, at EU-kommissionen har afsat milliarder af Euro til EU-landenes genopretning. Det gælder både til grøn omstilling, og i høj grad til digital transformation. Der er mange andre lande, som er gået i gang med at lave den digitale transformation og prøver at spejle sig i Danmark. Hvad er det de har gjort i Danmark? De private virksomheder, der har leveret løsninger til den offentlige sektor, oplever en stor efterspørgsel fra udlandet på det, de har leveret i Danmark,” siger Rikke Hougaard Zeberg.

Digital inklusion

Et af de emner FN-undersøgelsen også beskriver er den digitale inklusion.

“Et af de nye områder i denne FN-måling sammenlignet med tidligere års undersøgelser er den digitale inklusion. Det er et område der fylder mere og mere i undersøgelsen. I England kaldes begrebet “digital divide” – den digitale kløft, at digitaliseringen skaber ulighed ved, at nogen har svært ved at følge med. Det har der jo også været en debat om herhjemme”.

“Vi har en utrolig høj grad af digitalisering, fordi rigtig mange danskere har adgangen til services på nettet og rigtig mange har kompetencerne til det. Men i Danmark er der måske nogen, som synes, at den offentlige sektor er blevet for kompleks, og at de føler sig fremmedgjorte over for det.

“Det ændrer ikke ved, at vi har rigtig mange med på den digitale rejse, men vi skal hele tiden huske på, at have en offentlig sektor som alle kan bruge. Jeg mener ikke, digitaliseringen af services er problemet. Det er den offentlige sektor, der er for kompleks. Ord som brugervenlighed, at man tænker løsninger tættere på borgerne, så alle kan bruge dem og ikke sætte nogen af. Det er rigtig vigtigt, og det er kun godt, at FN også har fokus. Vi skal fortsætte med digitaliseringen,” siger Rikke Hougaard Zeberg.

FAKTA

FN's måling offentliggøres hvert andet år og omfatter en bred måling af tre indikatorer; digitale services, telekommunikationsinfrastruktur og befolkningens uddannelsesniveau. Alle lande tildeles en score mellem 0 og 1, og Danmark lander på en flot score på 0.9717.

Find de sorte får i jeres data.

Glem alt om tidskrævende oprydningsdage, uoverskuelige risikoanalyser, søvnløse nætter, og kontrol af medarbejdere. Sig i stedet for goddag til din nye digitale assistent, Adoxa, som giver dig en GDPR-compliant hverdag med 100% styr på alle personfølsomme data på tværs af dine it-systemer.

Adoxa overvåger og registrerer alle hverdagens små svipsere, fortidens syndere og de stigende datamængder, som alle er ingredienser i en farlig cocktail, som overtrædelse af GDPR består af. Men faktisk behøver det ikke at være svært at forhindre de mest almindelige datalæk-uheld, hvis du bare har det rette redskab. Mere end 40 kommuner har allerede taget Adoxa i brug, og det skaber både tryghed og forhindrer fejl, som ellers havde være næsten uundgåelige.

**Bliv klogere på, hvordan
Kolding Kommune fik styr på
GDPR med Adoxa**

SCAN ME

Fakta om Adoxa

- Øget effektivitet, samlet overblik og større dataindsigt
- Oprydning som medarbejderansvar
- Best practice søgeregler suppleret med egne regler
- Overskuelig visning af status og fremdrift for fokusområder
- 100% kontrol over hvem, hvor, hvad og hvornår
- On premise eller som hosted løsning
- CPR-data valideret i CPR-registre, så falske positive undgås

Adoxa
by Formpipe.

“Digitaliseringen er langt fra at være i mål”

“Digitaliseringen er langt fra at være i mål”, siger Dansk IT’s formand for udvalget for offentlig digitalisering Ejvind Jørgensen.

Ejvind Jørgensen glæder sig over, at Danmark for tredje gang i træk er kåret som verdens førende nation inden for “E-government” af United Nations blandt 193 medlemslande. Men han konkluderer, at Danmark er langt fra at være i mål med digitaliseringen. Selvom der er flere offentlige digitaliseringsstrategier, fra regeringen, Digitaliseringsstyrelsen og KL, ser han ikke nogen af strategierne forfølge en masterplan, der skelner mellem digitale fundamenter som styres centralt og digitale services, der udvikles decentralt, hvor det forretningsmæssige ansvar for opgaverne ligger – og dermed tættere på borgerne og på virksomhederne, for hvem digitaliseringen skal gøre en forskel.

Pas på at tage borgernes tillid for givet

Dansk IT har i mere end 10 år bakket op om den strategi, som blev formuleret i 2012, om obligatorisk digital kommunikation for dem, der kan. Det var epokegørende og modigt og igangsatte en udvikling uden lige, som har bragt os langt som samfund. De 10 år frem til idag gør, at Danmark er nummer et i verden på området.

“Det er vigtigt at sige, at myndighederne ikke kan tage borgernes tillid og støtte til digitaliseringen for givet. Vi er på vej mod en tilstand, hvor en femtedel af borgerne – og det er ikke kun ældre medborgere – giver op og resignerer over for ét system, de ikke forstår og ikke magter. De føler sig umyndiggjort. Og det er slet ikke i orden. De borgere står tilbage med et indtryk af, at de ikke er dygtige nok”, siger Ejvind Jørgensen og fortsætter: “Vi risikerer at sætte det som vi har opbygget i Danmark over styr. Tilliden mellem borger og stat har gjort det muligt at komme til hvor vi er i dag. Spiller vi fandango med den tillid, så kan vi tabe det hele på gulvet”.

Formålet med de digitale fundamenter er at tilvejebringe solide, troværdige og sikre infrastrukturer på den ene side, og på anden side gøre det nemmere og mere effektivt ved at udvikle digitale services decentralt, som rammer borgerne og virksomhederne i øjenhøjde og som skaber værdi.

Dér, hvor digitaliseringen for alvor er udfordret, efter Ejvind Jørgensens mening, er, at borgernes tillid til den offentlige sektor er vigende. Den manglende tillid fra mange borgers side opstår, når de møder det offentlige via it-løsninger de ikke forstår eller magter at betjene.

Så på den ene side roser han, den politiske bevågenhed, som har ført til, at samfundet har bygget en digital infrastruktur op gennem årene, og hylder, at vi har fået verdens mest digitale samfund, men på den anden side mangler myndighederne “det menneskelige ansigt udadtil” – at være tættere på borgerne, når der kommunikeres digitalt.

Dilemmaet

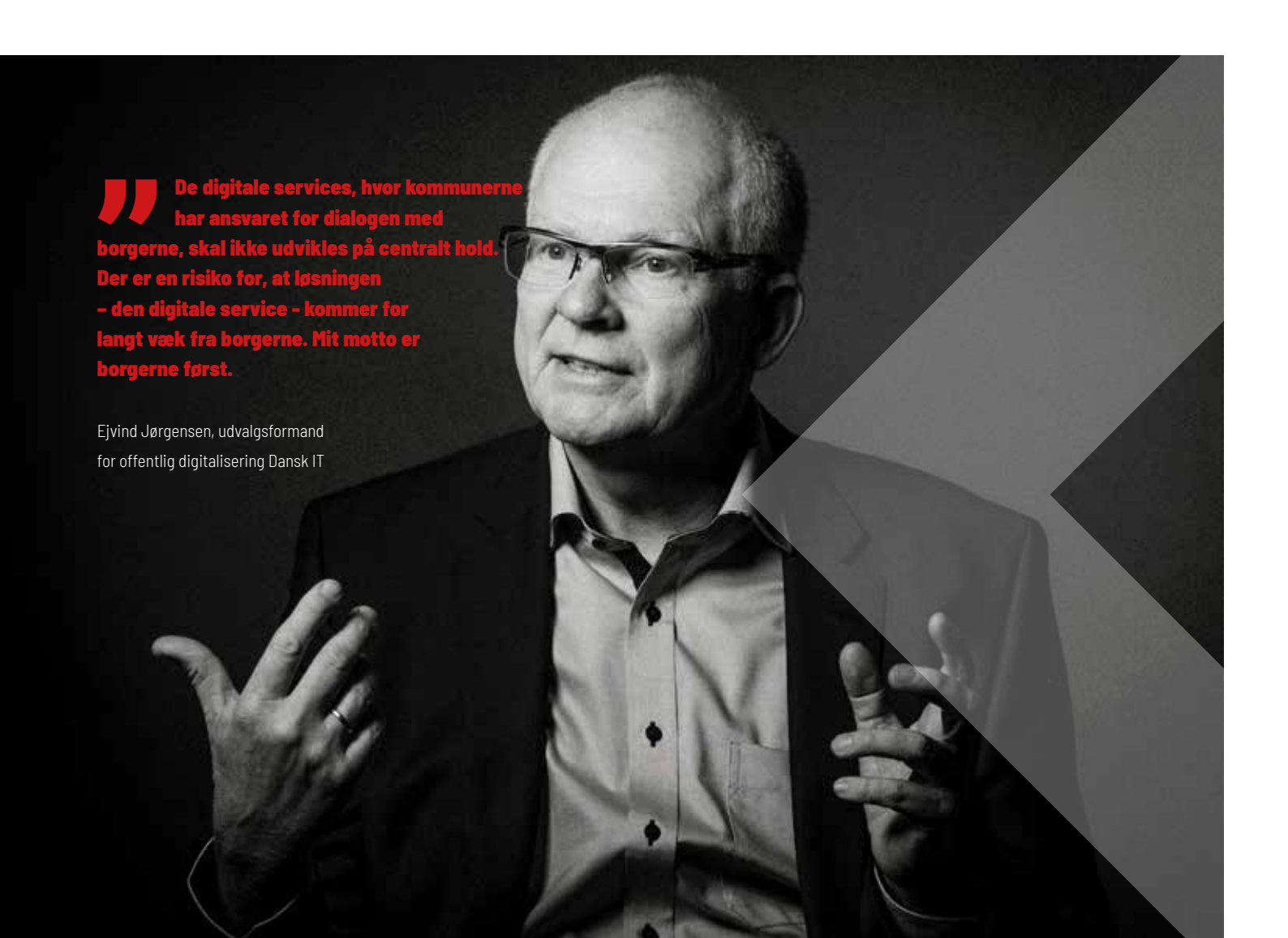
Digitaliseringen befinder sig i et megastort dilemma, som endnu ikke er løst. Og Danmark har, ifølge Ejvind Jørgensen, heller ikke en strategi for at løse det.

Dilemmaet skal findes i den manglende sammenhæng mellem de digitale fundamenter, som er grundlaget for den kritiske infrastruktur, og som bør kontrolleres, styres og ultimativt ejes af staten, og så de digitale services, som udnytter de digitale fundamenter. Der mangler en langsigtet strategi, der binder det sammen. En strategi, som sætter borgeren først og som samtidig tager et strategisk ansvar og ejerskab for samfundets digitale fundamenter.

De digitale services er dem, borgerne møder, når de går ind på en offentlig hjemmeside og booker en tid til en vaccine, bestiller tid til en konsultation hos lægen, et lægebesøg, kigger på en årsopgørelse hos Skat, søger om skilsmisse eller bestiller tid hos jobcentret.

Mangler sammenhæng i service

To ud af tre borgere oplever imidlertid mangel på sammenhængen i service på tværs af myndigheder. Kun 35 procent af borgerne svarer, at der er en “god sammenhængende service,” hed det i Rambølls rapport IT i Praksis 2020. Det er et udtryk for, at vi er nået langt med digitaliseringen, men nu er det ikke nok at den enkelte

A black and white portrait of Ejvind Jørgensen, an older man with glasses, wearing a dark suit jacket over a light-colored button-down shirt. He is gesturing with both hands as if speaking. The background is dark with a large, light-colored geometric shape on the right side.

” De digitale services, hvor kommunerne har ansvaret for dialogen med borgerne, skal ikke udvikles på centralt hold. Der er en risiko for, at løsningen – den digitale service – kommer for langt væk fra borgerne. Mit motto er borgerne først.

Ejvind Jørgensen, udvalgsformand
for offentlig digitalisering Dansk IT

service fungerer. Nu skal det hænge sammen på tværs af den offentlige sektor. ”Der er brug for et stærkere blik for det digitale økosystem, som en forretningsproces indgår i,” siger Ejvind Jørgensen. ”De digitale fundamenter – MitID, NemLog-in3 og NemID og Næste Generation Digital Post – er helt afgørende for samfundets digitale sammenhængskraft. Det er det digitale samfunds motorveje. Hvis NemLog-in3 er nede i tre timer, trækker det overskrifter i medierne. Det viser, hvor afhængige samfundet er af disse kritiske infrastrukturer. De har samme betydning i et digitalt samfund som motorveje har i et industrielt samfund,” siger Ejvind Jørgensen. Og han tilføjer: ”Men samfundets digitale fundamenter er også vores centrale registre, datafordeleren, elndkomst og eFormue registre, fordi de understøtter andre aktører i at kunne digitalisere nemmere og mere effektivt”.

Netop de digitale fundamenter i Danmark bliver rost i UN-rapporten. Her er Danmark betydeligt foran resten af verden. ”Der hvor det halter er, at der skal tænkes langsigtet, og der skal lægges en strategi, som rækker mindst 10 år frem. Vi bygger jo heller ikke Storebælts broer inden for en firårig valgperiode.”, siger Ejvind Jørgensen, og tilføjer:

”De digitale services, hvor kommunerne har ansvaret for dialogen med borgerne, skal ikke udvikles på centralt hold. Der er en risiko for, at løsningen – den digitale service – kommer for langt væk fra borgerne. Mit motto er borgerne først. Hvis det er en statslig opgave med borgerkontakt, så er det staten, der også skal udvikle de digitale services. Pointen er, at de digitale services skal udvikles tæt på borgerne, tæt på virksomhederne og på de organisationer som skal bruge de digitale services i hverdagen til kontakt med borgerne og deres kunder,” siger Ejvind Jørgensen.

Service følger dialogen

Når den arbejdsløse møder op i kommunens jobcenter, er det kommunen, der har dialogen. Når det er en borger, som skal vaccineres og skal bruge MitID til identifikation og NemLog-in3 for at koble sig på den digitale løsning, så er det stat og region. Når det er forældre og elever, der bruger Aula på skoleområdet, er det kommunerne, staten og KOMBIT.

”Jeg er en af dem, der mener, at man skulle have lavet en ”smal” Aula, hvor fokus i højere grad var på at tilvejebringe fundamentet, og så lukke mere op, så markedet og hvem der ellers kunne tilbyde services, kom til fadet. Det åbner for og fremmer innovation. Det ville have gjort det nemmere for kommuner, private aktører og leverandører at udvikle apps til den centrale infrastruktur, som Aula bygger på, frem for at hele Aula er udviklet centralt fra og dermed kommet for langt væk fra brugerne,” siger Ejvind Jørgensen.

”Når der bliver udviklet for meget fra centralt hold, risikerer vi, at de digitale services ikke rammer skiven. Det vil gøre vores samfund bedre, hvis de digitale fundamenter, indeholder snitflader, som markedet kan bruge til at udvikle digitale services på. Digitale fundamenter skal udvikles centralt, men når kommunerne har opgaven med dialogen med borgerne, vil det være naturligt, at de kommer med ind i opgaven. De digitale services skal tættere på borgerne, og digitaliseringen vil have mulighed for at komme tættere på målet,” siger Ejvind Jørgensen.

»»»

Besparelser ved digitale løsninger skal tages up front

Overalt i kommunerne arbejdes der i disse år med digitale løsninger, som skal frigøre ressourcer til andre formål. Mulighederne og løsningerne er mangfoldige, men mange af løsningerne frigør kun arbejdskraft og tid, hvis de implementeres i stor skala. Og hvis ikke besparelserne tages allerede ved budgetlægningen, realiseres de aldrig, siger professor Kim Normann Andersen, CBS.

På et plejehjem i Viborg har man etableret en elektronisk vejviserskærm ved indgangen, hvor besøgende kan slå en beboers navn op og få anvist hvilket værelse beboeren bor, og hvordan man finder derhen. I princippet kan sådan en skærm spare plejhjems personalet 20 timer om ugen, fordi de fremover ikke skal guide de besøgende til beboerens opholdssted.

Men et er teori, et andet praksis. For hvis de besøgende ikke bruger skærmen, men kalder på en medarbejder, frigøres der ikke

tid. I det konkrete tilfælde er besparelsen først opnået, når personalet ændrer praksis og i stedet for at lede den besøgende hen til beboeren, leder dem hen til skærmen og lærer dem at bruge den i håb om, at besøgende på den måde gradvis vænner sig til det nye system. Præcis som når kunderne i Føtex skal lære selvscanning af varerne. Men et plejehjem har ikke samme kritiske masse af besøgende som et supermarked. Og konkret er det svært at sige, hvad den forholdsvis beskedne frigjorte tid så bliver brugt på.

Løber ind i serviceloftet

Der er to udfordringer ved at realisere besparelsen.

For det første er det en ledelsesopgave at sikre, at personalet ændrer praksis. Hvis den ikke løftes, kan det hele være ligegyldigt. For det andet kræver realiseringen af besparelsen skaling. Skal det for alvor batte, skal flere plejehjem måske slås sammen til et, eller flere skal tage den samme løsning i brug.

Alternativet er, at besparelsen enten ikke realiseres, eller at den i stedet øger serviceniveauet, og det er jo ikke målet med øvelsen. For i så fald er investeringen i vejviserskærmen ikke finansieret. Og sådan er det ofte med de mange nye digitale løsninger, der står til rådighed for kommunerne. Konsulentvirksomheden Deloitte har for KL lavet et omfattende inspirationskatalog med sådanne løsninger. De sparer minutter her eller timer der. Politikerne siger disse løsninger skal bidrage til at "redde velfærd" ved at frigøre ressourcer, både i administrationen og i de "tunge" velfærdsområder som plejesektoren, skolerne og børne og unge-området.

Men i praksis er det svært at realisere gevinsterne uden at øge serviceniveauet og dermed nærme sig det serviceloft, man har i kommunerne. Et loft man har, da man ellers risikerer at løbe ind i økonomiske problemer, fordi efterspørgslen på "gratis" service er uendelig.

To hovedforklaringer

Kim Normann Andersen, professor på CBS, forsker i implementeringen af teknologiske løsninger i den offentlige sektor.

Ligesom mange politikere tror han på, at digitale løsninger kan frigøre ressourcer/arbejdskraft i den offentlige sektor, men han påpeger, at det ikke er ligetil.

Det er der, ifølge Kim Normann Andersen, to hovedforklaringer på.

- fortsættes på side 20 >>>

” Det er svært at koble digitale løsninger direkte til besparelser. Umiddelbart letter de ofte personalets arbejde, men hvis besparelserne ikke indkasseres på forhånd i budgetlægningen, bliver de ikke nødvendigvis til noget.

Professor Kim Normann Andersen, CBS

Digitale løsninger – mange eksempler

Der er masser af eksempler på digitale løsninger, som i princippet sparer penge eller frigør ressourcer i kommunerne. Nedenfor er nævnt nogle stykker – dels fra et idekatalog, som konsulentvirksomheden Deloitte har lavet for KL, dels andre eksempler, som Magasinet KITA har samlet op.

Digitale nøgler

Bekey og flere konkurrerende firmaer udvikler software til administration og distribution af digitale nøgler. Bekeys system bruges i hjemmeplejen i 31 kommuner i Danmark. Den digitale smart Lock, der kan kobles til en app, gør det muligt at få adgang til plejekrævende patienters hjem. Løsningen giver angiveligt en hjemmehjælper mulighed at udføre et til to hjemmebesøg mere pr. dag end ellers. Løsningen sparer også kommunen for administration af fysiske nøgler.

Aktindsigt

J. O. Information og andre softwarefirmaer giver i dag kommunerne mulighed for at købe arkiverings-software, der letter administrationen af sager om aktindsigt. Systemerne letter fremfindelsen og redigeringen af det materiale, der skal sendes til den, der søger om aktindsigt.

En kompliceret aktindsigts-sag kan tage flere uger at behandle for en administrativ medarbejder.

Skærmbesøg

På tværs af to hjemmeplejedistrikter har Vejle Kommune samlet opnået en gevinst på cirka 1 mio. kr. årlig ved anvendelse af skærmbesøg hos cirka 40 borgere, hvilket svarer til cirka 2,4 årsværk.

Vejle Kommune har oplevet, at skærmbesøg i gennemsnit er 5,3 minutter kortere samt mere fokuserede end fysiske besøg. Ugentlig er i gennemsnit 223 fysiske besøg blevet omlagt til skærmbesøg, hvilket frigiver tid til mere kritiske besøg og giver mere fleksibilitet i planlægningen.

Ved implementering af digitale løsninger i kommunerne skal man engagere medarbejdere og det politiske niveau i de strategiske beslutninger om, hvad den tid, der frigøres ved løsningerne, skal bruges til.

Frederik Nordentoft, Kontorchef i KL

For det første bliver de digitale løsninger spredt ud på for få og små enheder, der gør det svært at realisere besparelsen – der mangler skalering.

For det andet betyder indførelsen af digitale løsninger, at man begynder at bruge dem mere, fordi de er lette at bruge. Risikoen er, at man øger servicen i stedet for at realisere besparelsen. Derfor ser professoren heller ingen anden vej end at kommunerne i deres budgetlægning så at sige "på forhånd" indkasserer besparelserne.

"Det er svært at koble digitale løsninger direkte til besparelser. Umiddelbart letter de ofte personalets arbejde, men hvis besparelserne ikke indkasseres på forhånd i budgetlægningen, bliver de ikke nødvendigvis til noget," siger Kim Normann Andersen.

Sådan gør de i Vejle

I Vejle kommune, der i nogle kommunekredse anses som en blandt flere "frontløbere", når det drejer sig om digitalisering, er det i flere tilfælde den metode, der benyttes.

Digitaliserings- og IT-chef, Brian Slot, Vejle, fortæller, at man i kommunen har implementeret en del softwarerobotter, RPA-løsninger, der letter det administrative arbejde. Det er en robot, der hjælper det administrative personale med at indsamle de straffeattester, som skal bruges i forvaltningens arbejde.

"Der har været en generel reduktion i budgetterne til administrative funktioner, og her har besparelsen i tid ved at bruge RPA-robotter været en af mulighederne, til at imødekomme

besparelserne. Det er måske en af årsagerne til at robotterne er blevet positivt modtaget. Den personalereduktion, der er sket, er opnået ved naturlig afgang eller på anden vis. RPA-robotterne bliver taget positivt imod, fordi de opfattes som en hjælp, der kan gøre arbejdet lettere for det administrative personale," forklarer Brian Slot.

Få medarbejderne med

Kontorchef i KL, Frederik Nordentoft, understreger behovet for, at man ved implementering af digitale løsninger i kommunerne engagerer medarbejdere og det politiske niveau i de strategiske beslutninger om, hvad den tid, der frigøres ved løsningerne, skal bruges til. Det er efter hans opfattelse af stor vigtighed for at skabe motivation til at gennemføre løsningerne. Det gælder, hvad enten tidsbesparelsen skal anvendes individuelt eller på kollektivt niveau. Her ligger en stor ledelsesopgave.

Han fortæller, at kommunerne i mange tilfælde starter rejsen med robotsoftware via central finansiering af dele udviklingsopgaven, men også med en klar forventning om at kunne realisere tid ude i forvaltningerne. Nøglen til succes er commitment i forvaltningerne, forandringsledelse og engagement blandt medarbejderne.

Der ligger desuden ifølge Frederik Nordentoft, en opgave for kommunerne i at håndtere den forskydning, der skal realiseres, hvis fx digitale løsninger frigør tid i kulturforvaltningen, som i stedet skal anvendes i fx hjemmeplejen. Her kommer kommunernes HR-strategier ind i billedet.

Frederik Nordentoft oplyser, at det særlige inspirationskatalog fra Deloitte med digitale løsninger, der har en dokumenteret effekt, er tænkt ind som en del af "Gentænk Velfærden", der er KL's digitaliseringspolitik. Her hedder det i punkt 5: Brug det, der virker.

Han tilføjer, at KL nu følger op på kataloget ved at etablere et teknologipartnerskab. Det kommunale partnerskab skal sikre reel forandring, så langt flere kommuner kommer i mål med at bruge teknologi til automatisering eller til at løfte velfærden og samtidig frigøre tid hos medarbejdere. Kommuneklynger, partnerskabsdage og hjælp til den konkrete implementering af en teknologi er nogle af de greb som skal hjælpe på skaleringen af de løsninger, der virker.

Cybercrime Survey 2022

Det er på tide at tage næste skridt

inden for cybersikkerhed

**Konflikten mellem
Rusland og Vesten
øger bekymringen for
cybertrusler**

73 %

af CXO'er og it-fagfolk angiver, at deres øgede bekymring for cybertrusler i nogen eller i høj grad skyldes konflikten mellem Rusland og Vesten.

**Truslen fra hacktivist er
rekordstor**

47 %

regner hacktivist blandt de største trusler. Det er 11 %-point flere end sidste år og den største andel nogensinde.

**Hver anden virksomhed er
ramt af cyberangreb**

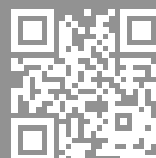
51 %

angiver, at deres virksomhed har været udsat for mindst én sikkerhedshændelse inden for det seneste regnskabsår.

Cybersikkerhed er ikke længere bare et spørgsmål om at undgå at blive ramt af cyberangreb. Det er et spørgsmål om at være beredt, at kunne mitigere risici og minimere implikationerne af de hændelser, organisationen med stor sandsynlighed vil stå over for. Det kan derfor være værd at overveje at tage det næste skridt, ved at sikre en indgående indsigt i trusselsbilledet og de kritiske aktiver, og at få prioriteret sikkerhedsområdet i et langsigtet perspektiv.

I PwC bistår vi den offentlige sektor med at skabe et sikkert digitalt samfund, hvor truslen om ødelæggende cyberangreb udefra minimeres, så vi som samfund kan drage nytte af teknologiens muligheder. I det seneste Cybercrime Survey 2022 bringer vi en række anbefalinger til at styrke cybersikkerheden. En anbefaling er at iværksætte Zero Trust-modeller, hvor hele it-arkitekturen er baseret på, at enhver medarbejder er en potentiel kilde til sikkerhedshændelser, hvorfor alle brugeres adgang til netværk, systemer og data bør være skarpt afgrænset.

Læs mere om PwCs anbefalinger til cybersikkerhed og beredskab i Cybercrime Survey 2022:

Har I brug for hjælp til at komme i gang med at indføre et effektivt cyber-beredskab, er I velkommen til at kontakte PwC's Technology & Security team: pwc.dk/cyber

Revision. Skat. Rådgivning.

PwC er en erfaren samarbejdspartner på tværs af den offentlige sektor

I PwC samarbejder vi med staten, regionerne og kommunerne om at sikre en velfungerende offentlig sektor, der løbende tilpasser sig samfundets behov og udvikler relevante services af høj kvalitet til gavn for borgerne. PwC leverer en bred palette af konsulenttydelser og services, inden for digitalisering, dataanalyse, cyber-sikkerhed, it-implementering, risikostyring og compliance. Vi har fokus på at designe rammerne for en fortsat udvikling af kerneopgaver og ydelser - det gælder både digital ledelse, håndteringen af it-udvikling og -drift og en effektiv anvendelse af digitale værktøjer.

Læs mere på: pwc.dk/offentlig

Seks midt-og vestjyske kommuner indgår aftale med Telenor til 57 mio. Kr.

Seks midt- og vestjyske kommuner har indgået en fireårig aftale med Telenor til i alt 57 mio. kr. Det er tredje gang i træk, at Business Region Midtvest finder sammen om en fælles indkøbsaftale i et EU-udbud uden om SKI. Chef for Digitalisering & IT Thomas Hyldgaard, Lemvig Kommune siger, at udover kommunerne sparer et årligt millionbeløb, har hver kommune også fået garanti om bedre dækning i et eller to "områder med særlig dårlig dækning". Så den indgåede kontrakt handler ikke kun om penge. Den handler også om bedre dækning.

De seks kommuner der er med i aftalen, er foruden Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Herning, Struer, Holstebro og Skive. Besparelsen på den nye aftale er mellem 25 pct. og 30 pct. lavere end den forrige aftale. Aftalen omfatter fastnet- og mobiltelefoni, mobilbredbånd og indkøb af mobiltelefoner.

"Vores mål er at lave den bedste aftale for de kommuner, som er med i indkøbet. Denne gang har vi primært holdt øje med priser, men også på dækning og administration. Dækningen denne gang har ikke haft det alt overskyggende fokus, da vi i de to forrige udbud, har fået markant bedre dækning end fra starten af. Så vi kan godt se, at hvis vi skulle gøre ret meget mere på mobildækningen, vil det blive ekstremt dyrt at gøre. I den markedsdialog, vi har haft, inden vi gik i udbud, har vi jo kunnet skruer på nogle forskellige knapper".

"Med hensyn til bedre dækning har vi to muligheder. Enten at sætte flere master op selv og få teleselskabet til at montere udstyr på masterne. Eller udpege områder, hvor leverandøren så udbygger deres net efter de planer de har. Vi er endt med, at i den nye aftale har hver kommune fået lov til at udpege nogle områder på en kvadratkilometer med særlig dårlig udendørs dækning. Nogle kommuner har fået to af den slags områder med i den nye aftale og en kommune har udpeget et område. Det er stadig bedre end det vi kunne få med SKI's aftaler," siger Thomas Hyldgaard.

Aftalen indeholder også opsætning af tre 5G hotspots i udvalgte områder, hvor der er behov for den hurtige datahastighed som 5G teknologien kan levere. Thomas Hyldgaard nævner Lemvig Kommunes Klimatorium, FMC Cheminova og Thyborøn som relevante for et hotspot. De seks kommuner vil kunne få i alt 18 hotspots etableret i samarbejde med Telenor.

Et abonnement=nem administration

Som udgangspunkt har hver eneste medarbejder kun et abonnement, der dækker det hele – mobiltelefoni og mobilt bredbånd. Abonnementet følger telefonerne og starter som et "lille" abonnement. Hvis en medarbejder så bruger telefonabonnementet ekstra meget – f. eks. til data, så vokser abonnementet op i en ny prisklasse.

"Vi har som kommuner også brug for nogle smarte løsninger. Løsninger som er nemme at administrere. Kravet om, at vi kun har et nummer pr. medarbejder betyder at vi har færre abonnementer. En gang om året justeres de abonnementer, som i årets løb enten er steget eller dem som bruger det lidt. Dem, der bruger abonnementet meget, løftes op i en ny prisklasse, mens dem der bruger det mindre, forbliver i standard abonnementet. Vi har mindre administration og teleleverandøren har også mindre administration. De mekanismer giver fordele hos alle parter og er med til at sænke priserne og forbrugt tid til administration," siger Thomas Hyldgaard.

De seks kommuner i Midt- og Vestjylland indgik deres første aftale i 2014. Den nye aftale gælder fra 2023 og fire år frem. Der er næsten ligeså mange indbyggere i de seks kommuner som i København, men kommunerne er store geografisk set og svarer til to gange størrelsen af Fyn.

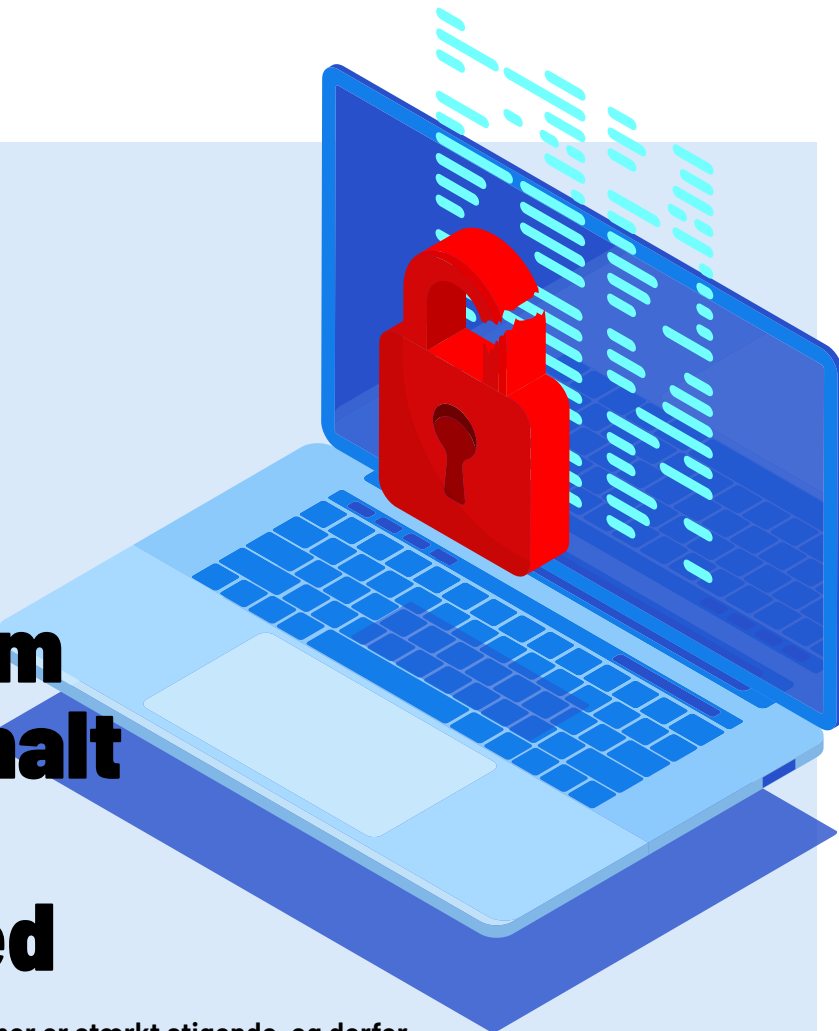
De seks kommuner der er med i aftalen, er foruden Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Herning, Struer, Holstebro og Skive. Besparelsen på den nye aftale er mellem 25 pct. og 30 pct. lavere end den forrige aftale. Aftalen omfatter fastnet- og mobiltelefoni, mobilbredbånd og indkøb af mobiltelefoner.

” Vi har som kommuner også brug for nogle smarte løsninger. Løsninger som er nemme at administrere. Kravet om, at vi kun har et nummer pr. medarbejder betyder at vi har færre abonnementer.

Thomas Hyldgaard, Chef for Digitalisering & IT, Lemvig Kommune

Kommunerne ser gerne KOMBIT med om bord i kommunalt værn mod cybersikkerhed

Antallet af cyberangreb mod landets kommuner er stærkt stigende, og derfor har kommunerne brug for at samarbejde på området, så de i et fællesskab kan opbygge viden og kompetencer. Ifølge programleder Beth Tranberg, KL, ønsker kommunerne at involvere KOMBIT i arbejdet for at etablere en cybersikkerhedsløsning for alle 98 kommuner.

Beth Tranberg: "Det er meget vanskeligt for kommunerne at finde medarbejdere med kompetencer, der kan lave analyser af om et cyberangreb er under opsejling. Om det kommer udefra eller indefra. Og hvis en kommune bliver angrebet, så kan alle de øvrige kommuner også være i farezonen. Derfor giver det mening at bygge noget op i fællesskab sammen med kommunerne og med KOMBIT, fordi mange kommuner har tilkendegivet, de gerne ser, det bliver som en K98-løsning". KL har holdt workshops i løbet af i år, og der er enighed fra kommunernes side om at gøre det fælles frem for at indkøbe egne løsninger. Hackerne bliver stadigt dygtigere og angrebene bliver mere avancerede. Derfor skal kommunerne styrke defensiven. KL's workshops har handlet om det fælleskommunale værn på sundhedsområdet og- opkobling til DCISSund, men med involveringen af KOMBIT og en løsning, der omfatter alle 98 kommuner, vil det også kunne breddes ud til andre fagområder, som Teknik & Miljø, skoler og andre områder.

"Et argument for at gøre det fælles er også, at der er behov for et 24-7 cyberberedskab. Vi har mange kommuner, som ikke vil kunne rekruttere de specialistkompetencer, der er behov for, og som derfor heller ikke vil kunne håndtere de avancerede cyberangreb, og heller ikke gøre det døgnet rundt. Det vil betyde, at de kommuner hver især, skal ud og købe ydelserne ude i byen. Derfor er det indlysende, at etablere et kommunalt fællesskab, hvor man har fælles viden og fælles teknologiske løsninger, selvom kommunernes digitale infrastruktur godt kan være lidt individuelle. Hvis der sker noget på et bestemt område, så vil det i mange tilfælde jo være ens for alle 98 kommuner," siger Beth Tranberg. Beth Tranberg fortæller, at det nye projekt starter i begyndelsen af 2023.

” Det er meget vanskeligt for kommunerne at finde medarbejdere med kompetencer, der kan lave analyser af om et cyberangreb er under opsejling. Om det kommer udefra eller indefra.

Beth Tranberg, programleder KL

Thomas Hyldgaard, Lemvig Kommune:

“DCIS Sund skal omfatte alle 98 kommuner”

Kommunerne bliver stadig hårdere ramt af cyberangreb ude fra. Derfor opfordrer Chef for Digitalisering & IT Thomas Hyldgaard, Lemvig Kommune til, at det nye fælleskommunale værn mod cybertrusler på sundhedsområdet, DCIS Sund, bliver et “K98” projekt. Det vil sige et projekt, der omfatter alle 98 kommuner.

Lemvig Kommune bliver forsøgt angrebet flere hundrede tusinde gange hver måned af russiske hackere. Det er en latent trussel, som bare vokser sig større og større. Chef for Digitalisering & IT Thomas Hyldgaard siger, at alle landets kommuner har samme problemer med udefrakommende cyberangreb, og at det er særdeles vanskeligt for en kommune af Lemvigs størrelse at håndtere det og samtidig er det ikke muligt at rekruttere eksperter til at løse den type opgaver.

“Det giver god mening, hvis kommunerne samarbejder om at løse dette. Men jeg ser nødig, at det bliver gjort til en frivillig ordning, hvor det bliver op til den enkelte kommune at tilmelde sig et fælles samarbejde om et værn på sundhedsområdet og at finde finansieringen til det. Jeg ser helst, at det bliver et “KL-projekt” som tages med i økonomiforhandlingerne med regeringen, eller et KOMBIT-projekt, hvor afregningen sker i fællesskab pr. indbygger,” siger Thomas Hyldgaard.

Hvis det bliver gjort frivilligt, vil der altid være kommuner, der står uden for, eller hvis de selv skal finansiere det vil nogle kommuner prioritere anderledes. Thomas Hyldgaard mener, det er en bunden opgave med at beskytte alle borgeres data.

Stiger fortsat

Cyberangrebene har selv sagt taget til efter Ruslands invasion i Ukraine, men kommunerne har også været ramt inden da. For et år siden kom cyberangrebet Log4J som et lyn fra en klar himmel og som ødelagde juleferien for mange it-organisationer.

”Her blev vi gjort opmærksom på angrebet fra DCIS’s organisation, som vi sparrede med og som delte viden om Log4J med os. Det var en stor hjælp, og dér fandt vi ud af, at vi havde brug for knowhow ude fra til at hjælpe os med at opdage angreb og reagere rigtigt på dem. At opdage sårbarheder inden vi bliver lagt helt ned. Det er det, jeg kigger ind i, og vi har brug for at kunne trække på ressourcer, når der er brug for det,” siger Thomas Hyldgaard.

KL er i samarbejde med Danske Regioner og Sundhedsdatastyrelsen i gang med at opbygge et fællesoffentligt værn på sundhedsområdet for at beskytte sundhedsdata på tværs af myndighederne. Sundhedsområdet er kun et første skridt i den process.

”Udfordringen er jo, at vi behandler langt mere end sundhedsdata. Vi har som kommuner ansvar for driften af kritiske forsyningsnet, for vand, varme og el, og som udgør en trussel for samfundet, hvis de net bliver ramt af cyberangreb. På andre områder har vi data, som vi deler med den statslige sektor. Derfor er det væsentligt, at kommunerne finder sammen om at løse det,” siger Thomas Hyldgaard.

” Det giver god mening, hvis kommunerne samarbejder om at løse dette. Men jeg ser nødig, at det bliver gjort til en frivillig ordning, hvor det bliver op til den enkelte kommune at tilmelde sig et fælles samarbejde om et værn på sundhedsområdet og at finde finansieringen til det. Jeg ser helst, at det bliver et ”KL-projekt” som tages med i økonomi-forhandlingerne med regeringen, eller et KOMBIT-projekt, hvor afregningen sker i fællesskab pr. indbygger.

Thomas Hyldgaard, Lemvig Kommune

K98

I DCIS Sund projektet udvikles en blackbox som udefra søger efter sårbarheder i organisationers netværk.

”Alle 98 kommuner skal købe en sådan blackbox. Derfor vil alle kommuner skulle investere i den teknologi.”

”Når vi alle skal investere, og vi skal have nogen til at hjælpe os med at forstå det overordnede trusselsbillede inden for cybersikkerhed og også være med til at implementere de løsninger, der beskytter os mod udefrakommende cyberangreb, så synes jeg, at KL - alternativt KOMBIT kunne løse opgaven med at gennemføre udbuddet og være kontraktholder på vegne af alle kommuner. Og hvis KOMBIT ønsker at varetage driften, så er det OK med mig. KOMBIT står i en brydningstid. De har brudt monopollet med KMD. Måske vil de ind i driftsopgaver eller outsource driften til et eksternt firma.”

”Under alle omstændigheder har vi som kommuner brug for samarbejdspartnere og kompetencer på området. Og det giver ikke mening at løse det hver for sig,” siger Thomas Hyldgaard.

«««

Digitaliseringen er blevet mere politisk

Magasinet KITA tager temperaturen på den politiske digitalisering via tre nedslag. Chefkonsulent Kaare Pedersen, Lead, fortæller, at digitaliseringen kommer flyvende ind udefra og lander i kommunerne, som skal-udfordringer og skal-løsninger. Hans budskab til it- og digitaliseringscheferne er, at det er vigtigt at de griber opgaverne rigtigt an og ikke ejer den del af porteføljen, som de ikke selv har haft indflydelse på.

I Ballerup Kommune fortæller digitaliseringschef Jens Kjellerup om Digitaliserings- og Teknologiudvalget, som er nedsat af kommunalbestyrelsen og med syv byrådder med ombord. "Han omtaler tillidsdagsordenen – den vigende tillid fra en del borgere til digitaliseringen, som ekstrem vigtig - og som sammen med de etiske diskussioner om brugen af data fylder meget i debatterne i udvalget".

"Kommunernes data er velfærdssamfundets nye olie" hedder den tredje artikel med kommunaldirektør Jan Kallestrup, Favrskov Kommune og programleder Gitte Duelund, KL. De fortæller om vigtigheden af nye datastandarder på ældreområdet, Fællessprog III.

"Der har været en debat i Folketinget om "Fællessprog III" i forbindelse med lanceringen af en ny ældrelov. I den sammenhæng skal det præciseres, at "Fællessprog III" ikke betyder mere dokumentation, men at systemet skal hjælpe til, at vi indsamler og bruger de relevante data i kommunerne".

Ballerup Kommune har sat digitaliseringen i politisk udvalg

Ballerup Kommune har gennem de seneste 12 år haft et Digitaliserings- og Teknologiudvalg, der holder fire-seks møder om året, hvor digitaliseringen bliver diskuteret politisk. Digitaliseringschef Jens Kjellerup betjener udvalget og er med til at sætte rammerne for de temaer, som tages op.

Debatterne i Digitaliserings- og Teknologiuudvalget er gennem årene blevet mere strategiske

Digitaliseringschef Jens Kjellerup, Ballerup Kommune.

I Digitaliserings- og Teknologiuudvalget i Ballerup Kommune er syv medlemmer af byrådet med ved bordet sammen med kommunens topledelse. Digitaliserings- og Teknologiuudvalget er et §17 stk. 4 udvalg nedsat af kommunalbestyrelsen.

Udvalgets seneste møde den 5. oktober 2022 havde besøg af formand Johan Busse, Dataetisk Råd, på et møde om dataetik.

Dataetikken fylder mere og mere i den offentlige debat om digitalisering, "der er fokus på dataetik ved implementering af nye digitale løsninger og brugen af data". Det medfører, at offentlige myndigheder skal tage stilling til, hvordan data anvendes i organisationen, hedder det i indkaldelsen til mødet.

Jens Kjellerup: "Den digitale udvikling og anvendelsen af data rummer et enormt potentiale. Både med hensyn til effektiviseringer og at yde service til borgerne. Dét, vi så tager op i kommunens udvalg, er hvad må vi og hvor langt vil vi gå med udnyttelsen af data".

Udvalget har ikke nogen beslutningskompetence. Men udvalget kan indstille forslag og rådgive de stående udvalg, eksempelvis Økonomiudvalget og erhvervsudvalget. Ifølge Jens Kjellerup er diskussionerne i udvalget med årene blevet mere strategiske, da diskussionerne og indstillingerne er med til at sætte retningen for, hvilken vej digitaliseringen skal gå.

Jens Kjellerup siger, at der ikke er teknikere eller it-specialister med i udvalget, så de politiske debatter om digitaliseringen er nede på jorden, så mange vil kunne forstå det.

Hver femte står udenfor

I foråret kom en undersøgelse fra revisionsvirksomheden Ernst & Young, der fastslog, at mellem 17 pct. og 22 pct. af borgerne har udfordringer med digitaliseringen. Der er vigende tillid til myndighederne fra borgernes side.

"Både den etiske dagsorden og tillidsdagsordenen er ekstremt vigtige. Der er ved at opstå en absolut sandhed om, at hver femte borger er udfordret af digitaliseringen. At de føler sig udenfor. Derfor er det vigtigt, at vi som kommune ikke går for langt eller for hurtigt frem med digitaliseringen, så flere borgere mister tilliden til myndighederne. Omvendt skal vi også afklare, om byrådet er parat til at investere i en analog og en digital service samtidig for at fastholde flere borgers tillid. Det er sådanne pejlemærker, der bliver diskuteret på udvalgets møder," siger Jens Kjellerup.

De nationale strategier er kommet flyvende ind udefra og fører til givtige debatter i udvalget og i kommunens ledelsesfora. Det har, ifølge Jens Kjellerup, ført til fire store retninger inden for digitalisering.

"Den første retning er det socioøkonomiske pres udefra, hvor økonomi og digitalisering er lig med effektiviseringer. Den anden store udfordring handler om rekruttering af nye medarbejdere og fastholde de eksisterende. Og finde svarene på hvordan digitaliseringen kan bidrage i den sammenhæng."

"Den tredje og fjerde retning handler om tværgående digitalisering. Vi prøver at skabe sammenhæng på tværs af de kommunale forvaltninger. Der er borgere, som har flere forløb i hver forvaltning. Her tilbyder vi de borgere sammenhængende sagsforløb. Hvis borgerne siger ja til det, så koordinerer vi det digitalt og stiller op med de kompetente medarbejdere til møder".

"Den anden tværgående retning er inden for byudvikling. Det omfatter befolkningsprognoser, skoler, veje, miljø investeringer, og digitalisering i form af digital infrastruktur. Vi kigger ind i fremtidens byudvikling. Hvordan påvirkes befolkningssammensætningen, og kommunernes behov for medarbejdere med bestemte kompetencer? Og så vi tilbage ved fremtidens udfordring med rekruttering af arbejdskraft." Men det er væsentlige og relevante diskussioner," siger Jens Kjellerup.

Jens Kjellerup fortæller også, han har fået udviklet "et lille produkt", som kommunen kan styre sammenhængende borgerforløb med. Og hvis der er interesse for det produkt fra andre kommuner, kan det blive til et produkt i OS2-fællesskabet.

Temaer i 2023

Der er sat fem temaer op for udvalget i 2023.

- Principper for digitalisering
- Digitalisering i folkeskolen
- Den digitale og teknologiske udvikling – serviceniveau
- GDPR
- Fremtidens digitale blik i Ballerup kommune.

I Kommissoriet for Digitaliserings- og Teknologiuudvalget hedder det, at "udvalget rådgiver og indstiller til Økonomiudvalget og relevante fagudvalg i sager, der vedrører digitalisering og teknologi".

Udvalget har på tidligere møder drøftet, om udvalget skal søge mandat i Økonomiudvalget til at igangsætte et arbejde med at udvikle og formulere et sæt styrende principper for den fremtidige digitalisering og anvendelse af teknologi i Ballerup Kommune.

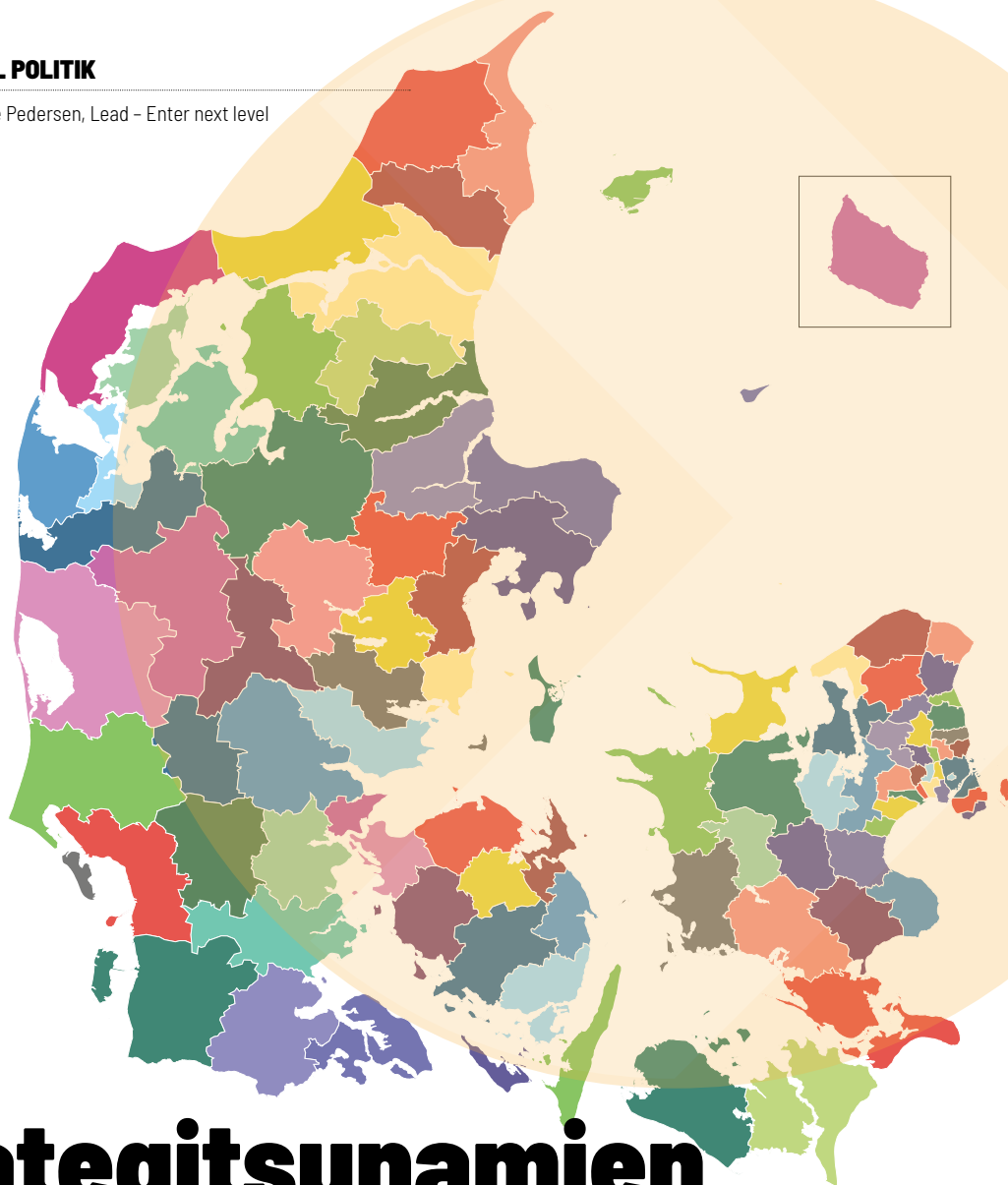
Årsrapporter

Udover at have de politiske diskussioner har udvalget ansvaret for en række "årsrapporteringer til Økonomiudvalget/byrådet."

- Status på it-sikkerhedsbrud og brud på persondatasikkerheden
- DPO'ens årsrapport
- IT-revisionsrapporten
- Budget og regnskab for IT-forsyningen

IT-forsyningen er det §60 selskab, som Ballerup Kommune har oprettet sammen med Egedal, Furesø og Allerød kommuner og som varetager it-driften.

Strategitsunamien omringer kommunerne

Hvad skal vi med alle de velmenende fællesoffentlige og -kommunale digitaliseringsstrategier? På den ene side flytter de den offentlige digitalisering frem, på den anden side risikerer de at tage luften helt ud af de andre væsentlige opgaver kommunerne skal løse. Sådan håber og tror jeg en del kommunale digitaliseringschefer og deres kommunaldirektører tænker i disse dage.

En digitaliseringschef, jeg talte med for nylig, fortalte, at deres digitaliseringsportefølje de seneste år har bestået 100 pct. af fællesoffentlige og fælleskommunale initiativer, men dog nu var nede på 80 pct.

Mit forslag til kommunernes arbejde med kommunernes nye digitaliseringspolitik "Gentænk Velfærden", den nye Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi (FODS) og alle de andre fælles digitaliseringsstrategier, er at gøre det i tre spor med hver sin logik og styring:

- 1) Skal-udfordringerne,
- 2) Skal-løsningerne
- 3) Forudsætningerne

1. Skal-udfordringerne

Det er udfordringer, der skal løses, men hvor løsninger er ukendte. De står højt på kommunalbestyrelsens og direktionens dagsorden. Nogle kalder dem "must win battles", men det er ikke afgørende.

Skal-udfordringerne udfordrer den kommunale velfærd. Det er i denne tid især arbejdskraftudfordringen, men det kan også være økonomien, eller et dårligt fungerende skolevæsen, klimaudfordringer, eller andet der lokalt er afgørende vigtigt at få løst.

Løsningerne omfatter teknologi og digitalisering, men også alt muligt andet. Digitalisering er blot et spor eller et perspektiv blandt flere og digitaliseringschefernes opgaver er at koble sig målrettet på denne udfordring og hjælpe med at finde løsninger, og ikke mindst at skabe gevinster sammen med cheferne.

Initiativerne skal ejes af kommunalbestyrelsen og direktionen. Der kan meget vel være formuleret et eller flere programmer med en programejer og -leder, men det kan også være, at man er inspireret af agile rammeværker og driver en "kontinuerlig forbedring" med en række projekt planægnings møder og om agile sprints, med prøve-handlinger og organisatoriske prototyper."

Det afgørende er, at der er brug for at være benhård på resultater og maksimalt fleksibel på løsninger. Digitale initiativer skal slås ned lige så snart det viser sig, at de ikke leverer ved bagdøren.

2. Skal-løsningerne

Det er en række digitale løsninger, der især kommer fra FODS, fra KOMBIT, fra forskellige ministerier og som skal implementeres. Hver kommune må finde sit ambitionsniveau, der ofte styres af ressourcer og alle andre prioriteter. Nogle af disse skal-løsninger vil og bør blive lagt over i den forrige gruppe - skal-udfordringerne - fordi de kan være en løsning på en skal-udfordring. Andre styres i samarbejde mellem en chef og afdelingen for digitalisering. Nogle løsninger skal implementeres med lavest muligt ambitionsniveau, for ikke at fjerne fokus fra andre og vigtigere opgaver i drift og udvikling.

Denne indsats styres som en projektportefølje - hvor hensynet er timing, ambitioner og ressourcer i organisationen. Det er sikkert digitaliseringsafdelingen, der administrativt opdaterer porteføljeoverblikket, men det er direktion og chefer, der lægger ambitionsniveauet.

Kommunen er maksimalt fleksibel på ambitioner og ressourcer, men benhård på løsningen.

Som digitaliseringschef er det afgørende, at man ikke kommer til at eje denne portefølje af skal-løsninger, eller får lagt alle sine kræfter her. For det er i Skal-udfordringerne og i den næste gruppe af opgaver, I virkelig kommer til at gøre en forskel.

3. Forudsætningerne

Digitalisering er kompliceret og komplekst. Kompliceret som en teknisk og digital disciplin – med mange it-systemer, i mange lag, med mange snitflader, datamodeller, sikkerhedsløsninger m.v. Komplekst med mange mennesker og ledere som brugere og forandringsagenter.

Forudsætningerne handler om at håndtere denne komplicerede og komplekse virkelighed. Følger forudsætningerne ikke med, skaber kommunerne ikke værdi med de to forrige grupper af løsninger.

Det handler for det første om kompetencer og organisering, der skaber gode nemme processer og tydeligt ansvar hos digitaliseringschefen, henholdsvis lederne. En leder skal have nemt ved at tage sig af digitale udfordringer og ved at realisere digitale ideer, fordi digitaliseringsafdelingen understøtter gennem tydelige processer.

For det andet handler det om styr på sikkerhed, standarder, kontrakter og andre specialiserede opgaver. De bor godt hos digitalisering, men det kræver virkelig god kommunikation til organisationen.

” Digitale initiativer skal slås ned lige så snart det viser sig, at de ikke leverer ved bagdøren.

Chefkonsulent Kaare Pedersen, Lead

Endelig og for det tredje handler det om håndtering af bøvl og problemer. Alle de udfordringer der opstår i de eksisterende systemer, og som står i vejen for nye initiativer. Det kan handle om en printer der ikke virker, et sløjt netværk, dårlig brug af digitale løsninger, en manglende integration eller lignende. Her er så meget guld at hente, og opgaven kan i virkeligheden godt lægges hen under Skal-udfordringer, hvis det er et delvist svar på arbejdskraftmangel eller trivselsproblemer. Arbejdet med forudsætninger bor rigtig godt hos digitalisering, men med tæt involvering af chefer og ledere, især med hensyn til den sidste pind.

De tre tilgange er væsensforskellige i hvem der har taktstokken, i organisering, processer, kommunikation. Så vælg en differentieret tilgang.

Skal-udfordringerne	Skal-løsninger	Forudsætninger
Arbejdskraftmangel, klimatilpasning, inklusion, lokale prioriteringer, fx ledighed, læring m.v.	Digitale Løsninger, der følger af fællesoffentlige og -kommunale digitaliseringsstrategier	Kompetencer og processer; sikkerhed, infrastruktur, arkitektur; bøvl-reduktion – dårlig funktionalitet, performance og anvendelse
Ejes af kommunalbestyrelse og direktion, evt. et eller flere underliggende programmer	Ejes som portefølje af direktion/chefgruppen, med digitalisering som sekretariat	Ejes af digitalisering, med direktion/chefgruppe som rådgiver
Tilgang • Benhård på resultater og gevinster, absolut fleksibel på løsninger • Agil, afprøvende tilgang • Overtager skal-løsninger og forudsætningsindsatser, hvis de er relevante	Tilgang • Benhård på løsninger, absolut fleksibel på ambition og resultater • Porteføljestyring • Tidlig inddragelse af chefer ift tidslinje ambition og ressourcer • Lederes opgave – at skabe og oversætte mening	Tilgang • Styr på det • Ydmyg, opsøgende, konkret tilgang til bøvlreduktion • Gode nemme processer og rolleafklaringer • Kompetenceprogram for medarbejdere og ledere, med udgangspunkt i deres behov

“Kommunernes data er velfærdssamfundets nye olie”

En ny fælleskommunal datastrategi lyder nemt og bekvemt. Data er velfærdssamfundets nye olie. Meningerne er mange og mulighederne er store. Men realiseringen af strategien kommer ifølge kommunaldirektør Jan Kallestrup fra Favrskov Kommune ikke af sig selv. Det vil kræve både topledelsens og de berørte ledere og medarbejderes aktive involvering.

“Den nye fælleskommunale datastrategi er et vigtigt element i udviklingen af den fremadrettede kommunale opgaveløsning. Den skal på en gang være en hjælp til de kommunale medarbejdere, der leverer den daglige service overfor borgerne og samtidig bidrage til at udvikle servicen overfor vores borgere”, siger Jan Kallestrup.

To af de største udfordringer, som kommunerne står overfor de kommende år, er klimaforandringerne og at håndtere det “demografiske træk”, så der fortsat kan leveres et højt serviceniveau. Klimaforandringer kræver bæredygtige tilpasninger og nedbringelse af CO₂-udledningen. Og det demografiske træk betyder, at flere danskere får brug for hjælp, mens der er færre på arbejdsmarkedet til at levere. Det gør, at der skal tænkes i nye baner. Her er intelligent brug af data en vigtig del af svaret på, hvordan kommunerne kan løse opgaverne bedre i fremtiden.

Fagsystemerne

Kommunerne producerer data som aldrig før. Men det er ikke nok at producere dem. Ifølge Programchef Gitte Duelund, KL, er det svært at få data ud af de store fagsystemer, så de har et format, der kan bruges til at løfte kvaliteten i den kommunale opgaveløsning. Relevante data kan understøtte sagsbehandlingen, eller gøre det nemmere for borgere at søge om en byggetilladelse. En ny fælleskommunal datastrategi giver kommunerne viden om, hvordan de bedst muligt tilrettelægger fremtidens kommunale services med brug af færre medarbejderressourcer, og et mere bæredygtigt energiforbrug. Formålet med en fælleskommunal datastrategi, er at opstille principper og målsætninger for, hvordan kommunerne bedst muligt bruger nye teknologier til at få mere relevante data ud.

”Brugbare data bliver fremover en endnu vigtigere del af den kommunale værdikæde. For at få disse data ud af fagsystemerne er vi nødt til at have et mere kvalificeret input. Fagfolk og specialister, som er ansat i kommunerne, skal hjælpe med at skabe et bedre datagrundlag, så vi kan levere data, der kan bygge nye broer mellem myndigheder og borgere. Det kan føre til nogle etiske dilemmaer, men relevante og brugbare data er væsentlige, for at servicekæden hænger sammen – fra start til slut,” siger Jan Kallestrup.

Fællessprog III

Datastrategien er et fælleskommunalt initiativ, der bl.a. bygger på en øget grad af standardisering af data. Herigennem vil kommunerne i højere grad kunne lade sig inspirere af hinandens opgaveløsning.

”Det giver ikke mening at indsamle og bruge data på 98 forskellige måder. Derfor arbejder vi med ”Fællessprog III” som en datastandard på ældreområdet. Det er den første fælleskommunale datastandard, som vi er begyndt at arbejde efter, og det er et første vigtigt skridt i kommunernes datastrategi,” siger Gitte Duelund.

”Der har været en debat i Folketinget om ”Fællessprog III” i forbindelse med lanceringen en ny ældrelov. I den sammenhæng skal det præciseres, at ”Fællessprog III” ikke betyder mere dokumentation, men at systemet skal hjælpe til, at vi indsamler og bruger de relevante data i kommunerne. Når kommunerne bruger en fælles datastandard som ”Fællessprog III”, så vil det give bedre muligheder for at lære af hinanden og udvikle kvaliteten sammen på tværs af kommunerne,” siger Gitte Duelund.

Prognoserne

Kommunerne får med en ny datastrategi også nye muligheder for at kunne arbejde mere forebyggende. Data i tilstrækkelige mængder og kvalitet vil kunne bruges til at forudse, om en borger er i risiko for at blive langtidsledig eller for at blive syg. I stedet for at registrere data på bagkant, altså efter skaden er sket, kan man bruge data til at forecaste.

”Det forebyggende arbejde er fyldt med etiske dilemmaer. Vi er vant til, at kommunerne hjælper de borgere, der har brug for hjælp. Men skal kommunerne også træde til, inden der er brug for hjælp fordi det giver en bedre livskvalitet for den enkelte eller en bedre anvendelse af de fælles faglige og økonomiske ressourcer? Eller krænker kommunerne den enkelte borgers data- og privatlivsbeskyttelse med sådanne initiativer? Det findes der ikke svar på i lovgivningen,” siger Gitte Duelund.

Ifølge Jan Kallestrup er det meget vigtigt at se den fælleskommunale datastrategi i sammenhæng med de mange forskellige digitaliseringsinitiativer, som kommunerne allerede har gang i.

”Brugbare og værdiskabende data kan i samspil med relevante digitaliseringstiltag derfor billedligt talt beskrives som velfærdssamfundets olie”, siger Jan Kallestrup.

” Brugbare data bliver fremover en endnu vigtigere del af den kommunale værdikæde. For at få disse data ud af fagsystemerne er vi nødt til at have et mere kvalificeret input. Fagfolk og specialister, som er ansat i kommunerne, skal hjælpe med at skabe et bedre datagrundlag, så vi kan levere data, der kan bygge nye broer mellem myndigheder og borgere.

Kommunaldirektør Jan Kallestrup. Favrskov

Ny udbudsstrategi beskytter kommunernes investeringer ved at udvide konkurrencen

Efter at KOMBIT har gennemført monopolbruddet for 17 store fagsystemer i de seneste 12 år, står den kommunalt ejede virksomhed over for at skulle skrive en ny udbudsstrategi, som skal sikre at der fortsat er mangfoldighed og sund konkurrence, når nye systemer skal i udbud og de 17 monopolbrudssystemer genudbydes. "Vi vil gerne væk fra en-til-en princippet," siger markedsdirektør Poul Ditlev Christiansen, KOMBIT.

KOMBITs systemportefølje skal ifølge udbudsloven udbydes med jævne mellemrum. Det har taget 12 år at få kommunerne vristet fri af det it-monopol, som kommunerne skabte med KMD. Men nu lægger KOMBIT en ny udbudsstrategi frem for bestyrelsen inden udgangen af dette år, og Poul Ditlev Christiansen, forventer, at det første genudbud bliver gennemført i 2024. Den ny udbudsstrategi omfatter både porteføljen af de 17 monopolbrudssystemer, som skal i genudbud og de nye systemer, som kommunerne ønsker KOMBIT skal indkøbe for dem.

Poul Ditlev Christiansen: "Når vi taler med kommunerne, er der især to forhold, de efterlyser. Det ene er time-to-market. I nogen grad er der frustrationer over, at udviklingen af nye løsninger ikke går hurtigere, end det gør. Kommunerne vil gerne have funktionerne i den nye løsning, og de vil gerne have, at der bliver leveret hurtigt. Det er et forhold vi gerne vil ændre på".

"Det andet er de store skifteomkostninger, som de selvfølgelig er interes-

seret i at holde nede, når et fagsystem skal genudbydes efter otte til 10 års drift. Så vi har et forretningsmæssigt behov at tilgodese hos kommunerne, hvor de kan genanvende funktionaliteten i fagsystemet, og samtidig holde kommunernes skifteomkostninger nede," siger Poul Ditlev Christiansen.

KOMBIT har i løbet af de 12 år med monopolbruddet opbygget en fælleskommunal digital infrastruktur. Den er en vigtig del af grundlaget for kommunernes fremtid, da sikkerheden og adgang til data ligger i infrastrukturen, hvor de er synlige for kommunale sagsbehandlere via SAPA og borgere via Borgerblikket.

Udbuddene i de 12 år er for en stor dels vedkommende vundet af de kendte leverandører i en-til-en leverancer. Det er leverandører som Net-company, KMD, DXC, Systematic, Edora, Knowledge Kube, NNIT og IBM.

Nye udbud i kontraktperioden

Poul Ditlev Christiansen: "Hvis kommuner har brugt et fagsystem i otte-10

” Vi vil gerne væk fra en-til-en princippet, hvor en leverandør tager det hele fra start til slut.

Poul Ditlev Christiansen,
markedsdirektør KOMBIT

år er der jo etableret en monopollignende situation, hvor det kan være svært for andre leverandører at have interesse i at byde. Det vil vi gerne råde bod på i den nye udbudsstrategi, hvor vi forestiller os, at vi kan konkurrenceudsætte dele af opgaven. Eksempelvis lave en underaftale på videreudviklingen, så vi får flere leverandører ind over i kontraktperioden. Vi vil gerne væk fra en-til-en princippet, hvor en leverandør tager det hele fra start til slut.”

”Det var nødvendigt med en-til-en, da vi brød monopolen for at sikre udvikling og drift. Men i den nye udbudsstrategi forestiller vi os, at vi kan udbyde driften eller videreudviklingen af en eller flere løsninger, så nye leverandører kan byde ind og lave nye aftaler. Så vil vi få de bedste kontrakter, og der vil være ekstra kapacitet til stede, og det vil også imødekomme kommunernes krav om bedre time to market.”

Som eksempel nævner Poul Ditlev Christiansen Aula – kommunikationsløsningen til folkeskolerne med over 2 mio. brugere. Her vandt Netcompany kontrakten og med Amazon som driftsleverandør. KOMBIT kan, som led i et genudbud, lave en selvstændig aftale om driften af Aula, og eventuelt rammeaftaler om vedligeholdelse og videreudvikling med to-tre andre leverandører.

Det vil give nye funktioner til løsningen og konkurrenceudsætte drift og udvikling. Kommunerne vil opnå større uafhængighed af leverandører til udvikling og drift.

Poul Ditlev Christiansen taler også om konsolidering.

”Når man har en række systemer, så forestiller vi os også, at vi kan konkurrenceudsætte flere systemer samtidig. Det kunne godt være man kunne konsolidere et udbud af driften af to eller flere systemer til den samme driftsleverandør. Så der er både en konsoliderings- og en specialiserings dagsorden. Under monopolbruddet var der fokus på udviklingen. Nu handler det om sikker drift, optimering af det bestående ved at lægge driftsopgaven til én leverandør. Om det skal være et, to eller fem systemer må tiden vise,” siger Poul Ditlev Christiansen.

Han nævner de tværgående udbud som velegnede inden for forskellige områder.

”Optimering af porteføljen på tværs er også en mulighed. Beskæftigelsesområdet, hvor der er flere brevmøder i hvert system. Her kunne man vælge at tage brevmøderne ud og lægge dem ind som en del af en infrastrukturkomponent. På den måde vil det kun skulle vedligeholdes ét sted. Det er også et fokusområde, vi vil have med i den næste udbudsstrategi.

KOMBIT forventer at den nye udbudsstrategi løber over de næste 10 år.

”Den digitale infrastruktur er fundamentet for kommunernes fremtid. Vi har kunnet understøtte kommunerne bredt. Infrastrukturen er fundamentet, og det er også der, kommunernes investeringer vil ligge i fremtiden,” siger Poul Ditlev Christiansen.

Ny direktør i KOMBIT

Det bliver Kristian Vengsgaard, der overtager den ledige post som CEO i KOMBIT.

KOMBITs bestyrelse har nu udpeget den person, der skal varetage jobbet som virksomhedens nye CEO. Det bliver Kristian Vengsgaard, der fra d. 1. december 2022 skal stå i spidsen for KOMBIT. Kristian kommer fra en stilling som CIO i Forsvarets Koncern IT, hvor han siden 2016 har haft ansvaret for digitaliseringen af det danske forsvaret.

Den 1. august 2022 stoppede CEO Thomas Rysgaard Christiansen, der gennem syv år stod i spidsen for kommunernes it-fællesskab KOMBIT. Allerede inden sommerferien 2022 igangsatte bestyrelsen en ansættelsesproces, hvor konsulentvirksomheden HCG blev valgt til at finde egnede kandidater til stillingen.

I den mellemliggende periode har KOMBITs projektdirektør Peter Lykke Egelund varetaget CEO-rollen.

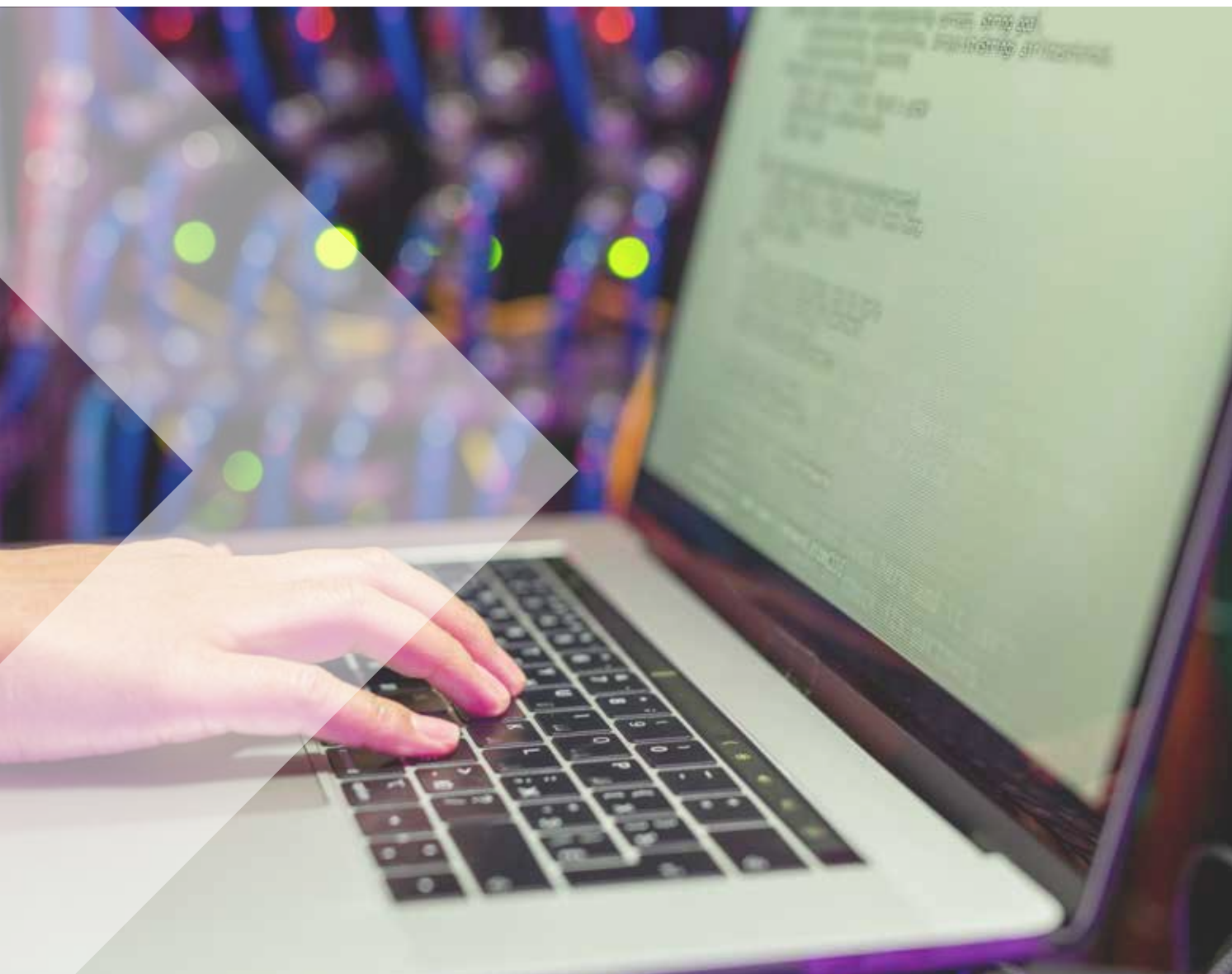
KOMBITs formand Jacob Bundsgaard glæder sig til samarbejdet med Kristian Vengsgaard;

”Vi har haft et stærkt felt til posten som KOMBITs nye CEO, og jeg ser meget frem til samarbejdet med Kristian Vengsgaard. KOMBIT står overfor et strategiskifte, som Kristian Vengsgaard har de rigtige kompetencer til at stå i spidsen for. Næste skridt er at færdiggøre strategiarbejdet og udvikle KOMBITs stærke rolle i kommunernes it- og digitaliseringsarbejde.”

Ny 02.19 fra SKI åbner op for større fleksibilitet

Om et års tid går en ny version af rammeaftalen for fagsystemer, 02.19, i luften. På aftalen kan kommunerne købe fagsystemer som Software as a Service, som er et af SKI's største kontraktområder. På den nuværende aftale er enkelte kommuners tildelinger endt i Klagenævnet, og samtidig oplever SKI et stigende behov for fleksibilitet i indkøbet ikke mindst på grund af den teknologiske udvikling. Derfor bliver den nye rammeaftale justeret og suppleret af et dynamisk indkøbssystem.

Den nuværende 02.19 fra 2019 løber frem til slutningen af august 2023 og er en måde for kommuner og andre offentlige kunder at indkøbe fagsystemer som "Software as a Service" (SaaS) gennem en rammeaftale. Det er et af SKI's største kontraktområder med flere milliarder i omsætning.

SKI har løftet udbudspligten og konkurrenceudsat området, så kommunerne ikke selv skal i EU-udbud. Dermed er der valgt et felt af leverandører, som kommunerne kan købe ind hos – enten via en direkte tildeling, som betyder, at kunderne køber det, der er med på aftalen til den fastsatte pris og på de angivne vilkår eller via miniudbud, hvor de genåbner konkurrencen mellem de leverandører, der er på rammeaftalen.

I løbet af de første tre år af den nuværende 02.19 rammeaftale er enkelte kommuners tildelinger på aftalen havnet i Klagenævnet for Udbud.

Klagenævnet har i nogle tilfælde givet klager medhold. Derfor udsendte SKI en ny vejledning til 02.19 i foråret 2021 med udgangspunkt i en konkret klagesag. Og selvom klagesagerne ikke har omhandlet rammeaftalen, men enkelte konkrete tildelinger, har SKI skelet til disse klagesager i forarbejdet til den nye 02.19, som træder i kraft til august 2023.

Flere muligheder for at købe fagsystemer

Udbudskonsulent Berit Bünger Torp, SKI: "Vi har i forbindelse med

den nye 02.19 vendt hver en sten i den nuværende 02.19. Vi kan se, at den nuværende rammeaftale løfter rigtig mange kontrakter og dækker et stort behov hos kunderne, som indkøber deres fagsystemer, men vi kan også se, at der sker en hurtig udvikling på it-området, og at der er et stigende behov for mere fleksibilitet, når det offentlige køber fagsystemer".

"Vi har haft en omfattende dialog med både kommunerne, KL, KOMBIT og leverandører i markedet, og vi har bl.a. fokuseret på, hvordan SKI med udbuddet kan styrke konkurrencen yderligere samtidig med, at mulighederne for at stille kundespecifikke krav forbedres. Der kommer dermed en ny 02.19 rammeaftale, som på mange måder minder om den rammeaftale, der er i dag.

Rammeaftalen vil være baseret på direkte tildeling. Det er nemt for kunderne og relativt hurtigt, og det giver lave transaktionsomkostninger."

For at imødekomme behovet for fleksibilitet og det hastigt udviklende cloudmarked kommer der også et dynamisk indkøbssystem, som er et supplement til rammeaftalen. Det betyder kort fortalt, at hvis kommunen har nogle særlige krav til f.eks. funktioner eller til sikkerhed – vil løsningen ikke kunne købes via direkte tildeling på rammeaftalen. Her vil det dynamiske indkøbssystem være en vej at gå som alternativ til det miniudbud, der er på den nuværende aftale.

- fortsættes på side 36 ►►

Lars Grell: "Det er stadig rammeaftalen, man starter med i 02.19. Men hvis kunderne har brug for noget ekstra, eller de køber ind sammen i et indkøbsfællesskab, så kan de bruge det dynamiske indkøbssystem i stedet for rammeaftalen. Uanset hvad, kan kunderne fortsat forvente, at SKI har forberedt kontraktmateriale, at der stilles relevante krav til leverandørerne, og at vi hjælper, når der er behov."

Klagesager

Formålet med 02.19 er, at kommunerne kan købe et standardiseret fagsystem som SaaS løsning. Over de seneste år er enkelte tildelinger blevet udfordret i Klagenævnet, fordi kommunerne bl.a. har haft behov for at købe software, som kræver tilpasning og udvikling til organisationen, eller at der er sket en kunstig begrænsning af konkurrencen i de behovsopgørelser, der har ligget forud for en tildeling.

Med rammeaftalen er der lave transaktionsomkostninger, direkte tildeling og mulighed for hurtigt og nemt at købe standard fagsystemer inden for de største og vigtigste områder. I det dynamiske indkøbssystem kan man få mere specialtilpassede fagsystemer, hvis man har særlige krav til funktionalitet og sikkerhed eller ønsker at købe ind som indkøbsfællesskab.

Lars Grell, Chefkonsulent, SKI

Den sjællandske Digitaliseringsforening, DIGIT, gennemførte i 2020 et miniudbud på 02.19 om en SaaS-løsning. Der er 11 kommuner med i DIGIT og Systematic som blev nummer to klagede over tildelingen til KMD med den begrundelse, at kommunerne ikke havde vurderet Systematic og KMD's løsning på lige vilkår. Det gav Klagenævnet for Udbud Systematic medhold i.

Der var også en klagesag i efteråret 2020 mod Egedal Kommune, hvor Fujitsu og EG klagede til Klagenævnet for Udbud over en direkte tildeling til KMD på et nyt løn- og personalesystem og debitorsystem. Det endte med, at Egedal annullerede fire kontrakter på 02.19 og gik i eget udbud.

Lars Grell: "Det er vigtigt at sige, at Klagenævnets kendelser ikke går på rammeaftalen, men alene på brugen af rammeaftalen. Det ligger i rammeaftalens natur, at den er målrettet indkøb, der imødekommer forholdsvis ensartede behov hos kunderne, og vi har naturligvis skelet til klagesagerne i udformningen af den nye aftale".

"Med rammeaftalen er der lave transaktionsomkostninger, direkte tildeling og mulighed for hurtigt og nemt at købe standard fagsystemer inden for de største og vigtigste områder. I det dynamiske indkøbssystem kan man få mere specialtilpassede fagsystemer, hvis man har særlige krav til funktionalitet og sikkerhed eller ønsker at købe ind som indkøbsfællesskab".

Dynamisk indkøbssystem kontra rammeaftale

Et dynamisk indkøbssystem er en elektronisk udbudsproces og et alternativ til den traditionelle rammeaftale. Den nye 02.19 kommer i begge formater.

Hvor en rammeaftale har et fast sortiment og leverandørfelt, kan der i et dynamisk indkøbssystem løbende optages nye leverandører. Når en offentlig kunde placerer en ordre i systemet, kan alle de optagne leverandører byde ind med de varer og ydelser, de aktuelt har i deres sortiment. Kunden tildeler så købet til den leverandør, der giver det bedste tilbud.

I praksis minder det om et miniudbud foretaget på en rammeaftale. Dog er der bedre muligheder for at justere en række betingelser, kravspecifikationer, evalueringsparametre og lignende end ved et traditionelt miniudbud.

”Det giver god mening på et marked, hvor der sker en hurtig udvikling,” siger Lars Grelck.

”Der er den fordel ved det dynamiske indkøbssystem, at der kan komme nye leverandører med ind i hele aftalens løbetid. På samme måde kan der komme nye teknologier ind, så hvis leverandørerne finder ud af, at der er noget de vil tilføje, eller finder ud af, at der er noget, som kan gøres smartere, kan det i højere grad lade sig gøre i det dynamiske indkøbssystem.”

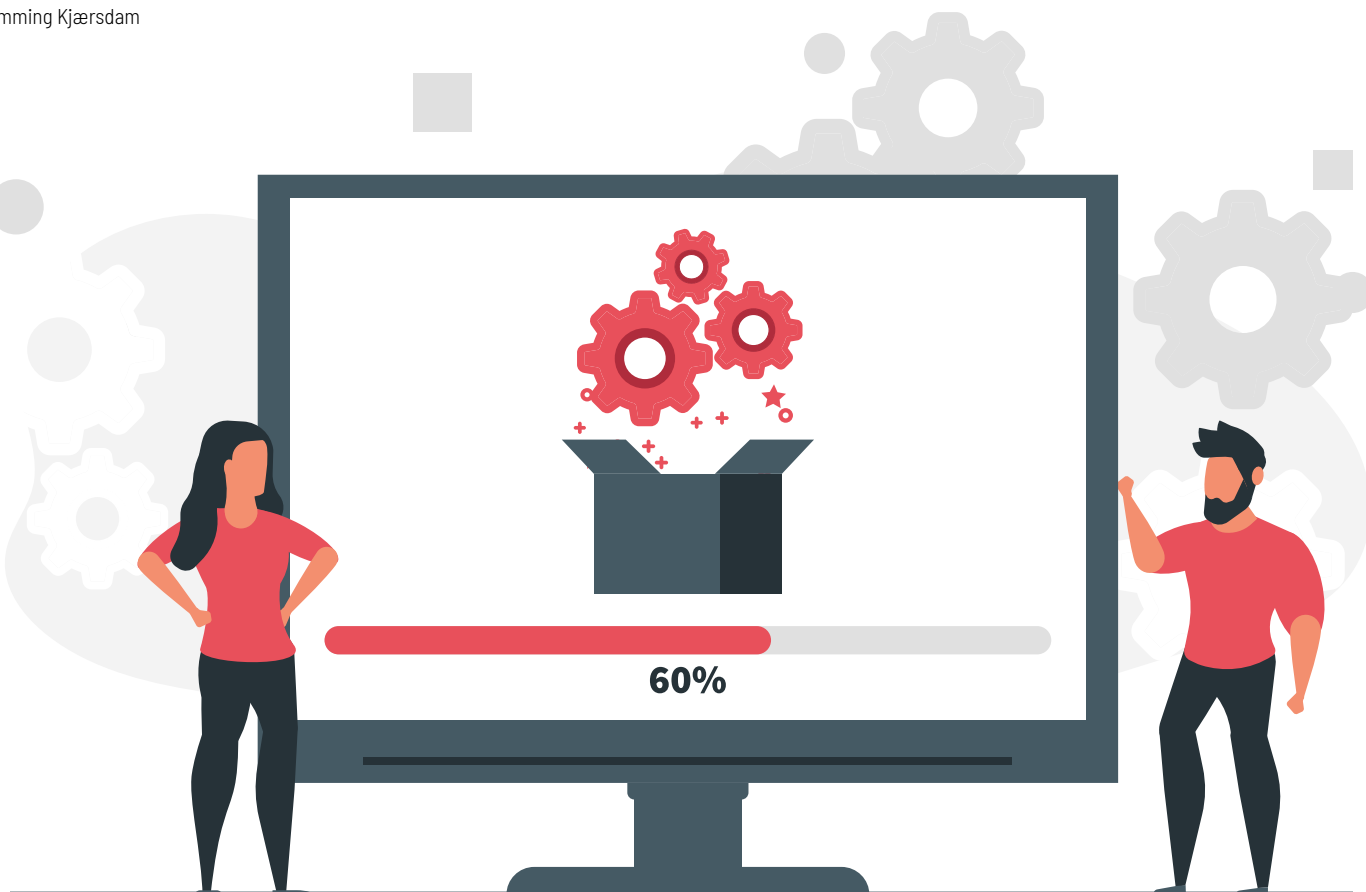
” Vi har haft en omfattende dialog med både kommunerne, KL, KOMBIT og leverandører i markedet, og vi har bl.a. fokuseret på, hvordan SKI med udbuddet kan styrke konkurrencen yderligere samtidig med, at mulighederne for at stille kundespecifikke krav forbedres. Der kommer dermed en ny 02.19 rammeaftale, som på mange måder minder om den rammeaftale, der er i dag. Rammeaftalen vil være baseret på direkte tildeling.

Berit Büniger Torp, Udbudskonsulent, SKI

SKI fortæller, at de har haft en følgegruppe af leverandører koblet på den nye 02.19 for at være i tæt dialog med markedet. Der er samtidig en tæt dialog med en såkaldt ekspertgruppe, der består af indkøbere og fagpersoner fra kommunerne.

SKI vil gøre meget ud af at gøre det så nemt som muligt for kunderne at bruge aftalen, herunder med vejledninger, digitale skabeloner og en sammenhængende værktøjsunderstøttelse – både på rammeaftalen og i det dynamiske indkøbssystem. Derudover vil der også være hjælp at hente, hvis man som kunde er i tvivl om, hvilken aftale der bedst opfylder ens behov.

Forretningsudviklingschef hos SKI Gudrun Klint:

“Udvikling af it-løsning tog fire måneder”

I maj 2018 vedtog Folketinget en ny lov, hvor patienter til genoptræning skulle tilbydes frit valg af behandlere, hvis ikke deres kommune kunne stille med et tilbud om behandling inden for syv dage.

Loven var vedtaget. Men hele it-understøttelsen manglede. Kommunernes Landsforening bad i sommeren 2018 SKI – Staten og Kommunernes Indkøbsservice – om at stå for opgaven, der lå noget uden for SKI's sædvanlige opgaveportefølje. Derfor valgte SKI at etablere et datterselskab, Fritvalgsservice, til at stå for opgaven wfor opgaven med at udvikle en nyintern it-løsning til kommunale indkøbere. Forretningsudviklingschef i SKI, Gudrun Klint, blev direktør og ansvarlig for at løse den.

“Det var et kapløb med tiden. Faktisk vidste vi ikke, inden vi gik i gang, hvordan vi skulle understøtte loven. Det måtte vi finde ud af undervejs. Efterhånden som vi havde talt med interessenterne, som i dette tilfælde var borgere, behandlere og kommuner, fik vi en ide om, hvordan den digitale service skulle opbygges. Slutresultatet var, at vi udviklede en it-løsning på fire måneder”.

Det hører absolut til sjældenhederne, at en it-løsning når så hurtigt i mål og ovenikøbet inden for deadline og budget. Dette projekt blev skudt i gang uden hverken kravspecifikation, egentlig projektledelse eller standardsoftware. Men: Det blev langt billigere end ventet. Gik i luften til tiden. Og fik ros med på vejen.

IT-udvikling – lige på og hårdt

Gudrun Klint: “Vi måtte opfinde et kodningssystem til at beskrive præcist, hvilket behandlingsforløb borgeren var godkendt til. Vi skulle også opfinde et flow til godkendelse af behandlere – og et sæt kriterier til godkendelse. Vi skulle forstå behandlernes it-modenhed, kommunernes arbejdsgange og borgernes behov. Vi havde ikke den viden, der skulle til for at skrive en kravspe-

Det var et kapløb med tiden. Faktisk vidste vi ikke, inden vi gik i gang, hvordan vi skulle understøtte loven. Det måtte vi finde ud af undervejs.

Gudrun Klint, forretningsudviklingschef, SKI .

cifikation til et it-system. Og vi havde ikke tid til at vente på at få den viden, og slet ikke til at skrive en specifikation. Vi skulle have en digital service i luften.”

Mantraet for SKI var, at de gerne ville lave noget, der var lækkert og nemt at bruge for både borgere, behandlere og kommunale sagsbehandlere. De kiggede først efter en færdig standardløsning, der tilgodeser workflows for tre forskellige interessenter til håndtering af genoptræningsforløb. Der var løsninger på markedet. Men de skulle igennem en massiv tilpasning. Og det var der heller ikke tid til.

”Løsningen blev fast track development. Her erstatter man specifikation med POC (Proof of Concepts) og man releaser en MVP (Minimum Viable Product). Pointen er, at man meget hurtigt bliver konkret og derfor kan vise slutbrugerne mellemstadier af processen – og få kvalificeret feedback fra dem på, hvad der virker i den virkelige verden – og hvad der ikke virker. Alle timer går til udvikling af selve produktet. Ingen timer går til at skrive referater, håndtere change-requests eller skrive e-mails. Softwareingeniører, udbudsjurister, behandlere arbejder tæt sammen. De taler sammen i stedet for at skrive til hinanden. Det går hurtigere, det skaber dialog, og det sparer på timerne.”

Arbejdet gik i gang i efteråret 2018 og i februar 2019 gik mingenoptræning.dk i luften. Der var afsat 15 mio. til etablering af løsningen og 5 mio. til årlig drift.

”Men sammenlagt fra 2018 til nu har vi anvendt under 5 mio. på it-løsningen. Vi stod noget forundrede tilbage, da vi evaluerede projektet. Det hele havde jo simpelthen kørt på skinner, selv om der var uhyggeligt mange ubekendte, da vi gik i gang”.

”Sådan startede vores erfaring med Fast Track Development. Og nu er det en metode, vi kender, forstår og er trygge ved,” siger Gudrun Klint.

”Vores it-strategi er baseret på at anvende standardsystemer i videst muligt omfang, hvilket er helt fornuftigt. Men dér, hvor standardsystemerne kommer til kort, kan det blive meget dyrt at få dem til at løse

en opgave, de ikke rigtig er gearret til, og det kan resultere i en løsning, hvor det kun er ekspertbrugere, der reelt kan anvende systemet.

Sådan et problem havde vi med indkøb af biler, som er udbudt i et dynamisk indkøbssystem. Det var vanskeligt for indkøbere, der ikke jævnligt brugte systemet, ligesom det var baseret på Word- og Excel skabeloner, man som bruger selv skulle tilpasse og udfylde. Det måtte vi kunne gøre bedre”. ”Derfor var det naturligt at fortsætte succesen, da vi skulle i gang med at udvikle et guidet flow til indkøb af biler.

Missionen var at tage livet af flest mulige regneark og gøre det muligt at indkøbe biler uden at være erfaren ekspert i offentligt indkøb.

Det lykkedes. Og på baggrund af pilotprojektets succes gik vi i gang med at udvikle et flow til indkøb af AV-løsninger, som heller ikke er en spor trivial opgave i de offentlige organisationer. Det lykkedes også. Og siden er det bare gået slag i slag. Fast track Development er blevet en central kompetence hos SKI. Det er meget enkelt. Og meget, meget effektivt.”

En af dem, der har kastet sig ud i det nye system, med indkøb af biler på 50.86, er Jesper Trolle Rasmussen, der er udbudskonsulent i Fødevarestyrelsen. Han har allerede gennemført to mindre indkøb af biler i det dynamiske indkøbssystem og skal snart i gang med sit tredje indkøb. Det tog ham under 20 minutter at komme i gang med sit udbud.

Hvis du vil høre mere om de to projekter og metoden bag er der mulighed for at på OffDig 2023 i Odense 8/9 marts hvor Gudrun holder oplægget ”IT-udvikling – lige på og hårdt”.

NY SKI-AFTALE PÅ IT-DRIFT GIVER DIG FLEKSIBILITET OG BREDDE

It-drift dækker over forskelligartede og komplekse løsninger – og behovet hos kommunerne er meget individuelt.

På 02.22 It-drift kan du fra januar 2023 købe it-drift og relaterede services i et dynamisk indkøbssystem.

Det betyder, at:

- Du får fleksible rammer for dit indkøb af it-drift uden fast definerede services
- Du kan skræddersy dit indkøb – uanset om du ønsker drift af en enkelt server eller outsourcing af hele din it-drift
- Nye leverandører løbende kan optages – og byde ind med nye muligheder.

Dit indkøb i det dynamiske indkøbssystem bliver samtidig understøttet digitalt: Du vælger og stiller krav i vores digitale flow, der automatisk genererer det relevante udbudsmateriale til dit indkøb. Det gør indkøbet nemmere fra start til slut – for både dig og de leverandører, der kan afgive tilbud.

Vil du vide mere om dine muligheder med den nye aftale 02.22 It-drift, så kontakt os.

Kontakt

Allan Schiellerup Bager
Chefkonsulent
T - 21 27 08 27
E - asb@ski.dk

Ann Buer Johansen
Chefkonsulent
T - 21 31 41 14
E - abj@ski.dk

Tobias Lundquist
Kontraktansvarlig
T - 20 62 46 48
E - tlu@ski.dk